

Ağustos ayı kadın cinayetleri: En az 49 kadın katledildi

Kadın haklarına düşman AKP iktidarı yeni hak gaspları hazırlığını sürdürürken, kadın cinayetlerinin de arkası kesilmiyor. Kadın haklarının korunmasıyla ilgili yasaları etkin bir şekilde uygulamayan dinci-gerici iktidar, boşanmalara arabuluculuk, nafaka hakkının budanması gibi

düzenleme hazırlıkları yaparken, geride bıraktığımız ayda en az 49 kadın katledildi.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun Ağustos ayı raporuna göre, 49 kadın cinayetinin yaşandığı Ağustos ayıyla birlikte bu yılın ilk 8 ayında 294 kadın katledildi. **S.20**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2019 / 32
6 Eylül 2019 • 1TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Krizin yıkıcı etkisine karşı eylemsel bir mücadele hattı

12 Eylül karanlığında semiren gericilik

Gericiliğin bu kadar yaygınlaşmasının, apolitik nesiller yetişmesinin gerisinde baskı aygıtları ile toplamında siyasal gericilik yatmaktadır.

İşgalci-saldırgan politikanın bumerangı

İdlib'deki gelişmeler, Suriye topraklarını işgal etmeyi marifet sanan dikta rejimin sarayında alarm zillerinin çalmasına neden oldu.

Hegemonya mücadelesi olarak "ticaret savaşları"

Bu çatışma iktisadi, mali ve ticari alanlarda da kızısmaktadır. Kapsamı genişleyen ticaret savaşları bunun güncel örneğidir.

Tekstilde "Grev kapıda" mı?

s.7

Sovyetler Birliği ile bütün insanlık arasındaki çıkar birliği - Mao Zedung

s.12

Krizin yıkıcı etkisine karşı eylemsel bir mücadele hattı

Günün öne çıkan somut başlıklarından biri, başta metal TİS'leri olmak üzere sözleşme süreçlerini kriz karşıtı mücadelenin görevleri üzerinden ele almak, hemen her aşamada sendikal bürokrasinin yıkıcı etkisi ve mevcut sendikaların mücadele anlayışları konusunda sınıf kitlelerini döne döne uyaracaktır. Bir diğeri, başta kıdem tazminatının gaspı olmak üzere işçi sınıfı ve emekçilerin iş ve ücret güvencesini ortadan kaldırmayı hedefleyen politikalara karşı çok daha yaygın ve planlı bir mücadele hattı oluşturmaktır.

Hükümet yetkililerin ve yandaş kalemelerin tüm çarpıtma çabalarına rağmen ekonomik kriz derinleşerek sürüyor. Sermaye sınıfı dönemi bir "fırsat günü" olarak algılamaktan ve ortaya çıkan bütün faturayı işçi emekçilerin sırtına yıkma yöneliminden ise bir dirhem dahi vazgeçmiyor.

Siyasal iktidar, ciddi boyutlara varan bütçe açığını ve "durgunluk" nedeniyle gelirlerde yaşanan azalmayı zamların süreklileştirilmesi ve dolaylı vergilerin artırılması yoluyla dengeleme isteğinde. Oysa temel tüketim maddelerine yapılan zamlar zaten güç bela geçinen emekçilerin yaşamını her geçen gün biraz daha çekilmez hale getirirken, alım gücündeki reel düşüş gerisin geri ekonomiye yeniden durgunluk olarak yansıyor. İçinde bulunduğu siyasal ve ekonomik çıkmazlarda debelenen iktidarın, günü kurtarmak için krizin faturasını emekçilerin sırtına yüklemek ve devletin bütün güç ve olanakları ile sermaye için yeni teşvik kanalları yaratmanın ötesinde bir programı bulunmadığı daha açık olarak görülüyor.

Bu tablo içerisinde ekonomik krizin etki alanı genişleyip boyutları farklılaşırken, ücretli kesimlerin kötüleşen yaşam ve çalışma koşullarına karşı alttan alta büyüyen öfke ve tepkisi her geçen gün biraz daha siyasal iktidara doğru yöneliyor. Bu durum yaşanan ekonomik kriz ile ülkenin içinde bulunduğu siyasal ve toplumsal sorunlar arasında bağ kurmayı kolaylaştıran bir işlev görüyor.

Hemen hemen bütün çalışma alanlarından yansıyan bu tablo ne yazık ki kendi başına sınıf hareketinin nihayet kendine bir güçlenme zemini bulduğu manasına gelmiyor. Tersine, tek tek ortaya çıkan mevzi direnişlerde ve hak arama arayışlarında hissedilebilir bir düşüş mevcut. Ötesinde zaten sınırlı olarak

ortaya çıkan bu tür arayışlar çoğu zaman hiçbir somut kazanım elde etmeden geri çekiliyor. Kıdem başta olmak üzere kazanılmış haklara dönük kapsamlı saldırılar, toplu sözleşme süreçleri üzerinden gerçekleşen düşük ücret dayatmaları, katlanılmaz boyutlara gelen hayat pahalılığı, işsizlik vb. krizin yıkıcı etkileri işçi sınıfı ve emekçilerin ortak mücadelesi için uygun bir zemin yaratsa da bırakalım kitlesel çıkışları, dün göstermelik olarak gerçekleşen miting, basın açıklaması gibi eylemlere bile pek rastlanmıyor.

Bu durumun en önemli nedenlerinden birinin sendikal bürokrasinin sınıf hareketi üzerindeki tahakkümü olduğuna şüphe yok. Artık doğrudan AKP'nin payandası haline gelen birçok sendika ve konfederasyon saldırılara zaten çanak tutuyor. Geri kalanların önemli bir kısmı ise yıllardır sürdürdükleri uzlaşmacı-icazetçi anlayışların ürünü olarak, yoğun saldırı dalgasına karşı göstermelik bir şeyler yapma gücünü dahi kendisinde göremiyor.

Solun önemli bir kısmı kriz olgusunun öneminin farkında ancak sınıftan düşünsel ve maddi uzaklık sorunu bu farkındalığın sınırları baştan belirliyor. Hedefler, ortaya atılan şiar ve istemler, sınıfa dönük mücadele çağrı ve beklentileri, gerçek bir sınıf yönelimi ve bunun ürünü işçi sınıfı merkezli bir çalışma ile birleştirilemediği ölçüde anlamını büyük ölçüde yitiriyor.

Bu tablo sınıf devrimcilerin omuzlarına çok önemli görev ve sorumluluklar yüküyor.

TEPKİ VE ÖFKEYİ EYLEMLİ VE ÖRGÜTLÜ HATTA KAVUŞTURMAK

Bu görevin en somut boyutlarından birini mevcut öfke ve tepkinin derinleşti-

rilerek eylemli bir hatta dönüştürülmesi sorunu oluşturuyor. Tek tek fabrikalarda ön açıcı kararlı mücadele örnekleri yaratmak ile sınıf hareketinin mevcut kötürüm durumuna takılmadan ne yapıp edip öfkenin/tepkinin kendini ifade edebileceği eylemli zeminler örgütlemek bu görevin iki temel başlığını oluşturuyor.

Bu görevlerin başarılması ise bir yandan gerek tek tek fabrika çalışmalarının gerekse genel aydınlatma ve propaganda faaliyetimizin kapsam ve niteliğini güçlendirmeyi, diğer yandan ısrarlı ve yaratıcı bir çalışma içinde faaliyetin temposunu adım adım yükseltmeyi gerektiriyor. Bunun bir diğer boyutu ise merkezi araç ve yönelimlerle yerel çalışma arasında daha güçlü bağlar kurmaktır. Güncel gelişme ve öne çıkan gündemlere bu temel üzerinden yüklenilmelidir.

Günün öne çıkan somut başlıklarından biri, başta metal TİS'leri olmak üzere sözleşme süreçlerini kriz karşıtı mücadelenin görevleri üzerinden ele almak, hemen her aşamada sendikal bürokrasinin yıkıcı etkisi ve mevcut sendikaların mücadele anlayışları konusunda sınıf kitlelerini döne döne uyaracaktır. Bir diğeri, başta kıdem tazminatının gaspı olmak üzere işçi sınıfı ve emekçilerin iş ve ücret güvencesini ortadan kaldırmayı hedefleyen politikalara karşı çok daha yaygın ve planlı bir mücadele hattı oluşturmaktır. Hayat pahalılığı, zamlar, düşük ücretler, tensikatlar gibi saldırılar bu hattın içine somut mücadele ve eylem başlıkları olarak yerleştirilebilmelidir. Nihayet tüm bunları yerine getirmek doğrultusunda her türlü mücadele arayış ve yönelimini birleştirmeye dönük olarak ilerici ve sol güçlerle iş birliği zeminleri yaratmak için çaba göstermek de öne çıkan önemli bir başlık durumundadır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2019/32 * 6 Eylül 2019 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK

Osmanağa Mah. Kırtasiyeciler Sk. No:9 Kat:2 Daire:7
Kadıköy / İstanbul

Tlf. No: 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak45.net

Baskı: Kuzey Veb Ofset Sanayi Ticaret LTD ŞTİ - Taşakadın Yassıören Cd. No:75/1 Taşakadın Köyü Arnavutköy / İSTANBUL

12 Eylül düzeni sürüyor...

İşçi sınıfı hesap sormaya!

12 Eylül askeri-faşist darbesinin üzerinden 39 yıl geçti. Adalet Bakanlığı'nın açıkladığı resmi verilere göre, ABD imzalı bu darbe sonucunda toplam 650 bin kişi gözaltına alındı ve 52 bini de tutuklandı. 1 milyon 680 bin kişi fişlendi, 14 bin kişi vatandaşlıktan çıkarıldı. Sıkıyönetim mahkemelerinde 210 bin dava açıldı ve toplamda 230 bin kişi farklı suçlardan yargılandı. Bunların 7 bini hakkında idam cezası istendi, 571 kişiye idam cezası verildi. Bu dönemde, 14 kişi cezaevlerindeki açlık grevleri nedeniyle, 171 kişi sorguda ve uğradığı işkence sonucu ve 49 kişi de idam edilerek yaşamını yitirdi (Gözaltındaki "kayıplar", intiharlar(!), gayri resmi yakalamalar sonucu infazlar bu rakamlara dahil değil). Gazeteler 300 gün boyunca yayın yapamadı. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu gerekçesiyle işten atıldı. 937 film yasaklandı...

Toplumun üzerinden bir silindir gibi geçen bu saldırı işçi sınıfı ve emekçi kitleler ile sol harekette ciddi bir tahribat yarattı. Sınıfın kazanılmış tüm hakları hedefe çakıldı, neo-liberal yıkım programları devreye sokuldu. Toplumun öncüleri ehlileştirilmek istendi. Boyun eğmeyi kabul etmeyenleri fiziken yok etme yoluna gidildi. Bu, sadece Türkiye'de yaşanan bir tarihsel süreç de değildi. Bir dizi Latin Amerika ülkesi de benzer dönemlerden geçiyordu. Tek merkezden idare edilen bu darbeler dünya üzerinde ABD hegemonyasının güçlenmesi sürecinin de parçalarından biriydi. CIA'in Türkiye şefi Paul Henze'in darbeyi ABD'deki merkezlerine "bizim çocuklar başardı" şeklinde iletmesi de durumun en veciz ifadesi olarak tarihe geçti. Zaten darbeciler de bildirilerine yazdıkları "NATO dâhil bütün ittifaklarımıza ve taahhütlerimize sadıgız" ibaresiyle bağlılık yeminlerini beyan etmişlerdi.

12 EYLÜL'ÜN EKONOMİ-POLİTİĞİ

2011 yılında Bilgi Edinme Yasası kapsamında yapılan bir başvuru üzerine gizliliği kaldırılan ABD Dışişleri Bakanlığı Belgeleri yayımlandı. Bu belgelerin arasında 12 Eylül 1980 ile 5 Kasım 1980 arasında ABD'nin Ankara, İstanbul ve İzmir'deki temsilciliklerinden Washington'daki ABD Dışişleri Bakanlığı ile diğer ülkelerdeki temsilciliklerine gönderilmiş yazılar yer alıyor. "Ordunun (yönetime)

el koymasının ardından ABD-Türkiye ilişkileri" başlıklı yazışmada Spain, "Mevcut askeri liderlerin tamamını iyi tanıyoruz ve özellikle de NATO üyeliği başta olmak üzere Türkiye'nin güvenlik ya da dış politikasında değişim yaşanacağı yönünde bir endişe taşımamıza da gerek yok" diyerek, durumun kontrolleri altında olduğunu belirtiyor ilk olarak. 27 Eylül'de İstanbul Başkonsolosu Houghton, "Ordunun (yönetimi) ele almasının ardından İstanbul daha rahatlamış ve daha mutlu" başlıklı bir yazı yolluyor. Bu yazıda yer alan ifadeler darbenin kime karşı ve kimler için yapıldığını açıklıkla ortaya koyuyor:

"İş adamlarının çoğu neredeyse havalara uçuyor. Bu havaya uçma halinin nedenini geçmişteki terör olaylarının sonlanması ve belirsizliğin ortadan kalkması kadar geleceğe yönelik vaat edici bir ortamın ortaya çıkması da oluşturuyor.

"İş adamları için grev, iş yavaşlatma, terör tehditleri, döviz ve emtia sıkıntısı gibi durumlar gündelik hale gelmişti. (İş insanları) kendilerini artık -belki de biraz fazla emin bir şekilde- çok daha güvende hissediyorlar ve yalnızca grevdeki çalışanlarının fabrikaya geri dönmelerinden değil, döndükten sonra iş yapmaya başlamış olmasından dolayı da rahatlamış durumdadalar.

"İş dünyasından irtibat kurduğumuz kişilere göre, tüm fabrikalar çalışıyor ve üretim düzeylerinin de artacağı konusunda iyimserler."

"Ekonominin çarısı" olarak tanımladığı

Özal'ın yeni kabinede görevinde kalacak gibi görünmesinden iş dünyasının büyük mutluluk duyduğunu belirten Houghton, özellikle Turgut Özal'ın başbakan yardımcısı olarak atanmasından büyük memnuniyet duyduğunu belirtiyor.

Sermaye düzeninin açıkladığı "24 Ocak kararları" darbenin en önemli nedenlerinden biri olarak öne çıkıyor. 1974'ten başlayarak dünya genelinde sermayenin kâr oranlarının düşmesi, kapitalist düzenin içine girdiği ekonomik kriz Türkiye'de de yansımaları buluyordu. Sermaye birikimini güvencelemek ve burjuvaziyi rahatlatmak için dünya genelinde batı emperyalizmi patentli neo-liberal programlar devreye sokuluyordu. Bu acı reçeteyi uygulamak için maskeleri indirmek, bir diğer deyimle sermayenin açık diktatörlüğünün ilanı gerekiyordu. Cunta da burjuvazinin ekonomik istemlerinin politik ifadesi oldu. 24 Ocak kararlarının bazıları şöyleydi: "İstikrar Önlemleri" büyük bir devalüasyonla (yüzde 37) başladı. İhracatta serbestlik tanındı. İhracat yapanlar teşvik edildi, vergi indirimine gidildi. Tarıma destek sınırlandı. Mal ve hizmetlere yüzde 35 zam yapıldı. Eğitim, sağlık gibi kamu hizmetleri ticarileştirildi, paralı hale getirildi.

Ekonomistler tarafından "IMF destekli bir Ortadoks programı" olarak nitelenen 24 Ocak kararları '90'larda hız kazanan ve hâlâ devam eden özelleştirmelerin mimarlarıdır. İşçi sınıfına esnek ve güvencesiz çalışmayı dayatan bu kararlar aynı zamanda bir örgütsüzleştirme saldırısıdır da. Esnekleştirme ve taşeronlaştır-

ma emek gücünün değerini düşürmeye dönük bir adım olduğu kadar, belki daha da önemli olarak sınıfı parçalamaya, atomize ederek örgütlülüğünü ve birliğini dağıtmaya yönelik bir adımdır da aynı zamanda. Yalnızca sendikal örgütlülüğün durumu bile düzenin bu alandaki başarısını çarpıcı şekilde yansıtmaktadır. 1980 yılında toplam nüfus 42 milyonken sendikal işçi sayısı 2,5 milyon idi. 2018 yılı itibarıyla nüfus 80 milyona çıkmış, işçi sınıfının safları hızla kalabalıklaşmışken sendikal işçi sayısı 1 milyon 802 binde kalmıştır. '80 sonrası devreye sokulan apolitizasyon ve yozlaştırma politikaları ile işçi sınıfı kendi sorunlarına yabancılaştırılmıştır. "Yeşil Kuşak" ve "Türk-İslam sentezi" ideolojileri ile sınıf ırk ve din temelinde ayrıştırılmış, din sömürsü ile alıklaştırılmıştır. Bu burjuva ideolojilerinin sınıf üzerindeki etkisi yıkıcı olmuştur. Aynı zamanda ahlaki ve kültürel erozyon ile işçi sınıfı yozlaştırılmıştır. Uyuşturucu, alkolizm, fuhuş ve kumarı bizzat teşvik eden sermaye düzeni toplumu saran ve sarsan bugünkü çürümenin baş sorumlusudur.

***

12 Eylül sonrasında '89 Bahar Eylemleri, Büyük Madenci Yürüyüşü, Tekel Direnişi'nden Greif Direnişi ve Metal Fırtına'ya zaman zaman ileri çıkışlar da ortaya koyan işçi sınıfı, karşısında sermaye devletini ve sendikal bürokrasiyi bulmuştur. Bilinç planındaki keskin düşüşe bağlı olarak, '80 öncesi verdiği can bedeli mücadelelerle elde ettiği mevziler olan sendikaları saran işbirlikçi-ihanetçi ağ da örgütlenme düzeyindeki gerilemenin temel sebeplerindendir. Bugün sınıf ideolojik açıdan ve fiziken tam bir kuşatma altındadır. Bunun sebeplerini aradığımız noktada 12 Eylül faşist darbesi bir dönüm noktası olarak karşımıza çıkıyor. Tüm demagogik hesaplaşma palavralarına rağmen 12 Eylül düzeni bugün belki de hiç olmadığı kadar canlı. En temel demokratik hakların yok sayıldığı, kıdem tazminatı, emeklilik hakkı gibi elimizde kalan son kırıntılara dahi göz dikildiği bir süreçten geçiyoruz. O günden bugüne tarihin açıklıkla ortaya koyduğu gibi bu darbe en başta işçi sınıfına karşı yapılmıştır. 12 Eylül darbesiyle ve devam eden 12 Eylül düzeniyle hesaplaşması gereken de öncelikle işçi sınıfıdır.

12 Eylül karanlığında semiren gericilik

Toplumdaki çürüme bariz bir şekilde artan şiddet, istismar, akıl ve bilim dışı söylemler ya da hak arama konusunda adım atılmaması vb. üzerinden tüm açıklığıyla gözler önündedir. Apolitik veya duyarsız genç nesiller gerçeği bu çürümenin bir uzantısıdır. Aynı şekilde, en küçük bir hak kırıntısı için bile mücadele etmeyi geçtik, var olan hakların korunması açısından dahi hareket etmeyen kitlelerin içten içe yozlaştığı bir toplum yapısı hakim durumdadır.

Ekonomik krizin yıkıcı sonuçları, sermaye devletinin saldırgan tutumu ve baskısı, gerici her ideolojinin geniş kesimlere çeşitli araçlar vasıtasıyla dayatılması gibi olgular halihazırda yaşananlara açlık getirmek konusunda eksik kalır.

Türkiye’de cumhuriyetin ilanından bugünlere kadar kapitalizmin gelişimi çerçevesinde atılan adımların son keredede olduğu yer toplumsal çürümüşlük, yoksulluk, işsizlik, geleceksizlik ve bir o kadar da hayal kırıklığı yaşayan kitlelerde biriken öfkedir. Cemaatlerin ve tarikatların devlet yönetiminden eğitim müfredatına, mahalledeki yatılı kurslardan camilere kadar her yerde faaliyet göstermeleri de cumhuriyetin evriminin bir sonucudur.

Gericiliğin bu denli yaygınlık göstermesinin arkasında duran sermaye sınıfı gerçekliğini, 12 Eylül askeri faşist darbesinin yıldönümü vesilesiyle bir kez daha vurgulamak yerinde olacaktır. 12 Eylül denilince akıllara daha çok postal, işkençe, idamlar gelse de 12 Eylül’ün asıl anlamını 24 Ocak kararlarında ve dünyada sermaye birikiminin ihtiyaçları doğrultusunda toplumlara dayatılan rejimlerde aramak gerekir. Özelleştirilmelerin önünün açılması, küreselleşme adı altında gemi azıya alan neo-liberal saldırıların

dayatılabilmesi ve ülkedeki büyük sermaye gruplarının ihtiyaçlarının karşılanması toplum zapturapt altına alınmadan mümkün olmazdı. Emekçiler için büyük bir sosyal yıkım demek olan söz konusu kararların hayata geçirilmesi o günün hareketli ortamında zor olduğu içindir ki ABD destekli askeri darbe gerçekleştirildi.

12 Eylül sonrası oynadığı rol itibari ile Turgut Özal’ın kariyerini hatırlamak önemlidir. Özal 1967-71 yılları arasında Devlet Planlama Teşkilatı müsteşarlığı yaparak kapitalistlerle olan ilişkisinin temellerini atmıştır. 1970 yılında Sabancı Holding’de Genel Koordinatör, artı MESS Başkanı ve TÜSİAD üyesiydi. 1979 yılında ise dönemin başbakanı Süleyman Demirel’in ekonomiden sorumlu başbakanlık müsteşarıydı. Özal’ın 12 Eylül darbesi sonrasında hükümetin başına getirilmesi, büyük sermayedarların ve emperyalist odakların tercihiydi.

Türkiye’de kapitalizmin gelişim seyri dışı bağımlılık ve müdahaleler teme-

linde ilerlemiştir. ‘60’lı yıllarla beraber artan sosyal mücadeleye panzehir olarak, CIA’in önerileri doğrultusunda dinsel gericilik öne çıkarılmış, ‘70’li yıllarda MHP kullanılarak şoven milliyetçilik kışkırtılmak istenmiş, ‘80 darbesi ile bu çizgi Türk-İslam sentezi şeklinde resmi ideoloji haline getirilmiştir. Din ve ırkçılık ‘90’larda Kürt ulusal uyanışına ve mücadelesine karşı hedefli bir şekilde toplumda yaygınlaştırılmıştır.

Büyük sermaye çevreleri, her ne kadar “laik” bir görüşün sergileseler de dinsel gericiliğin toplumda uyusukluk yaratma işlevinden dolayı bu tür yapılanmalara sessiz kalmışlardır. O kadar ki dinci-gerici bir odak olan AKP iktidarının çeşitli cemaatler ile birlikte yıllar içerisinde devletin her mekanizmasını ele geçirmesini son dönemlere kadar desteklemişlerdir.

AKP’nin bir proje partisi olduğu bilinmektedir. Tayyip Erdoğan’ın henüz İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu dönemlerde emperyalistler tarafından biçimlendirildiği, Ortadoğu bağlamında “ılımlı İslam” gibi artık rafa kaldırılmış bir proje dahilinde öne çıkarıldığı da bilinen bir gerçek. Koç, Sabancı vb. geleneksel büyük burjuvazinin AKP’yi desteklemesinin gerisinde de kendi sınıfsal çıkarları vardır. AKP her ne kadar genelde MÜSİAD gibi yapılarda toplanmış yandaş sermaye gruplarını beslese de bir o kadar da büyük sermaye gruplarına tarihlerinin en büyük kârlarını sağlamıştır. Örneğin ülkenin TÜPRAŞ gibi en büyük şirketini

özelleştirme yoluyla Koç Holding’e peşkeş çekmiştir. Tayyip Erdoğan’ın kendisi ve ailesi de bu dönem içerisinde oldukça zenginleşmiş, kamunun fonlarını yandaşlarıyla beraber tüketmeye devam etmektedir.

İşsizliğin, yoksulluğun, sefaletin arttığı dönemlerde emekçilerin bulamadıkları adaleti “öbür dünyada” aramaları ya da şükretme mantığı sayesinde sömürü çarkının dönebiliyor olması mevcut durumu özetlemektedir. Sermaye sınıfı, buradan hareketle gerici her ideolojinin kurumsallaşması uğruna darbelerin gerçekleşmesinden tarikatların siyasi konum elde etmelerine kadar her yolu desteklemektedir.

Gelinen yerde okul sayısından daha fazla cami, boş kalan imam hatip okulları, birçok bakanlıktan daha fazla bütçeye sahip Diyanet İşleri Başkanlığı, neredeyse her mahallede 4-6 yaş çocuklar için kuran kurslarının olması, zorunlu din dersleri, hastanelerde psikolog yerine imamların kadroya alınması gibi sayısız gerici uygulama vardır. Kürt halkına düşmanlık üzerinden her dönem kışkırtılan şoven milliyetçilik ile de toplum kutuplaştırılmaktadır.

12 Eylül’ün yarattığı ağır tahribatın arkasında sermaye sınıfı ve devleti vardır. Toplumdaki çürümüşlüğü ve gericiliğin bu kadar yaygınlaşmasının, apolitik nesiller yetişmesinin gerisinde de baskı aygıtları ile toplamında siyasal gericilik yatmaktadır.

Ağustos ayı dış ticaret açığı 2,4 milyar dolar

Ağustos ayı dış ticaret istatistikleri Ticaret Bakanlığı tarafından açıklandı. Dış ticaret açığı 2 milyar 376 milyon doları buldu.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, ihracatın Ağustos ayında yüzde 1,69 artışla 13 milyar 150 milyon dolar, ithalatın da yüzde 0,27 gerileyerek 15 milyar 526

milyon dolar olduğunu ifade etti.

Böylece dış ticaret açığı 2 milyar 376 milyona ulaşırken, açık geçen yıla kıyasla yüzde 9,88 düştü.

Yılın ilk 8 ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 85,6 olarak gerçekleşti. Geçen yılın aynı döneminde bu oran yüzde 69,2 olmuştu.

Sermayedarların sömürü cenneti Türkiye!

Gerici-faşist AKP iktidarı sermayeye yaptığı hizmetlerle iktidarda kalmayı garantilemeye çalışırken, “büyük ve güçlü Türkiye” demagojisi ile işçi ve emekçileri aldatmaya devam ediyor. Her koşulda kapitalistlerin çıkarını düşünen gerici iktidar, ülkeyi küresel rekabette ucuz işgücü deposu haline getirerek, kapitalistlerin ülkeye gelmesini sağlıyor. “

Avrupa İstatistik Kurumu (Eurostat) verilerine göre, AB ülkeleri arasında işgücü maliyetinin en düşük olduğu ülkeler sıralamasında 1. olan Türkiye, OECD'nin “yaşam endeksi”nde de sondan 3. oldu.

İşçi sınıfına kabul ettirilen ağır koşulların yanı sıra bir ülkenin parasının diğer ülke para birimleri karşısında değer kaybetmesi, o ülkedeki işgücü maliyetlerinin de düşmesi anlamına geliyor. Bu durumda yabancı sermaye, parası değer kaybeden ülkelere yöneliyor. Türkiye'nin işgücü maliyeti ve fazla mesai konusunda zirvede bulunması, yabancı sermaye için gözde ülke olmayı sürdürmesine de sebep oluyor. Ayrıca Avrupa Birliği'ne bağlı ülkeler arasında Türkiye asgari ücretin en düşük olduğu ülkeler arasına girmiş oldu.

Krizi fırsata çeviren kapitalistler işçi sınıfına uzun çalışma saatleri ve düşük ücret dayatıyorlar. Bu da yetmezmiş gibi temel tüketim maddelerine gelen zamların ardı arkası kesilmiyor. Doğalgaza bir ayda yaklaşık %50 zam gelirken, sermayedarlar işçi ücretlerine yılda %4-5 gibi komik zamları reva görüyorlar.

Bu tablo bize “büyük ve güçlü Türkiye”nin ne olduğunu gösteriyor. Bir yanda Türkiye'yi sömürü cenneti olarak gören kapitalistler, diğer yanda da köleliğe mahkum edilmiş işçi sınıfı var. Gerici-fa-

şist AKP iktidarı sermayeye yaptığı hizmetlerle iktidarda kalmayı garantilemeye çalışırken, “büyük ve güçlü Türkiye” demagojisi ile işçi ve emekçileri aldatmaya devam ediyor. Her koşulda kapitalistlerin çıkarını düşünen gerici iktidar, ülkeyi küresel rekabette ucuz işgücü deposu haline getirerek, kapitalistlerin ülkeye gelmesini sağlıyor. “Büyük ve güçlü Türkiye” söyleminin, işçi ve emekçileri aldatmak, kapitalistleri ihya etmek için kullanıldığı bütün bu politikalarla bir kez daha doğrulanıyor.

Sermaye devletinin büyümekteki kasıtlı işçi ve emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek değildir. Bu, yakın zamanda imzalanan TÜPRAŞ, kamu işçi ve emekçileri sözleşmelerinden de görülebilir. Yüksek Hakem Kurulu bir ilke imza atarak Koç'un verdiği zam oranından daha düşük bir zam oranı verdi ve “TÜPRAŞ'ın büyümesine” bizzat katkı sağladı. Devlet kurumlarında çalışan işçiler Türk-İş yönetimi tarafından satıldılar. Kamu emekçileri YHK tarafından sonuçlandırılan TİS'le sefaletle mahkum edildiler vs.

Bu sömürü koşulları yetmezmiş gibi kapitalistler, gerici iktidardan “yeni reform paketleri” isteyerek, işçi sınıfının elinde kalan hak kırıntılarına da göz dikmiş bulunuyorlar. AKP iktidarı da hiç

zaman kaybetmeden sermayenin dediklerini bir bir hayata geçirerek kapitalistlerin iştahını kabartmayı sürdürüyor.

“KABAHAİN BÜYÜĞÜ SENDE BE KARDEŞİM...”

Sömürü koşullarının bu kadar ağırlaşmasının, kapitalistlerin ülkeye aç kurtlar gibi saldırmasının, ülkenin sömürü cehennemine dönüştürülmesinin en başta gelen nedeni, yaşam hakkı tanınmayan işçi sınıfının, saldırıları sessizce karşılamaıdır. Her saldırıda işçi sınıfının boynuna bir zincir daha ekleniyor. Bu da olanı kanıksamak ve sermayenin istediği işgücü nesnesine dönüşmek anlamına gelmektedir.

Mücadele eden, sömürüye boğun eğmeyen işçi sınıfı kendi yaşam koşullarıyla birlikte toplumu da dönüştürme gücüne sahip. Yeter ki mücadele sahnesinde yerini alsın. Türkiye'de yaşanan bu pervasızca sömürü koşullarına karşı işçi sınıfının kendi talepleri etrafında birleşmesinden ve mücadele etmekten başka çıkar yolu yoktur. İşçi sınıfı ve emekçiler düşük ücrete ve uzun çalışma koşullarına karşı “insanca yaşayabilecek ücret” ve “7 saatlik iş günü 35 saatlik çalışma haftası” için dişe diş mücadele etmelidir.

Türkiye ekonomisi küçülmeye devam ediyor

Türkiye İstatistik Kurumu dönemsel Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2. Çeyrek verilerini açıkladı. GSYH, geçtiğimiz yılın ikinci çeyreğine kıyasla yüzde 1,5 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış endeks de aynı dönemde yüzde 1,4 geriledi.

Üretim yöntemine göre hesaplanan GSYH istatistiklerine göre inşaat ve sanayi sektörlerinin katma değeri azalırken, tarımda artış oldu. Tarım sektörü toplam katma değeri geçen yılın 2. çeyreğine kıyasla yüzde 3,4 artarken, sanayi sektöründe küçülme yüzde 2,7, inşaat sektöründe yüzde 12,7'yi buldu.

Harcamalar yöntemiyle hesaplanan GSYH istatistiklerinde ise gayrisafi sabit sermaye oluşumundaki düşüş dikkat çekti. Aynı dönemde bu harcama kalemi yüzde 22,8 azaldı. Bu dönemde devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 3,3 artarken, hanehalkı tüketim harcamaları yüzde 1,1 düştü. Mal ve hizmet ihracatının yüzde 8,1 arttığı bu dönemde ithalattaki daralma yüzde 16,9 oldu.

Aylık enflasyon yüzde 0,86, yıllık yüzde 15

TÜİK'in açıkladığı istatistiklere göre, TÜFE Ağustos ayında artışını sürdürdü. Bir önceki aya göre %0,86, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,01 ve on iki aylık ortalamalara göre %19,62 artış gerçekleşti.

Alkol ve sigara zamlarının etkisiyle alkollü içecekler ve tütün grubunda aylık fiyat artışı %19,11'i buldu. Gıda harcamalarında ve ulaşımda aylık düşüş kaydedilen Ağustos ayında, aylık fiyat artışının yüksek olduğu bir diğer grup da eğitim oldu. Eğitim grubunda fiyatlar önceki aya kıyasla %4,26 arttı. Eğitimin ardından sırasıyla konutta %2,04, çeşitli mal ve hizmetlerde %0,89 ve lokanta ve otellerde %0,75 artış gerçekleşti.

Fiyatların geçen aya kıyasla azaldığı gruplar, %1,94 ile ulaştırma, %1,10 ile giyim ve ayakkabı, %0,77 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu.

Yıllık fiyat değişimlerinde de en fazla artış %41,42 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti.

Petrol-İş 28. Genel Kurulu üzerine

Petrol-İş Sendikası Genel Kurulu 31 Ağustos-1 Eylül tarihlerinde gerçekleşti. Genel kurul, öncesi ile birlikte 4 yıl boyunca yaşananların gerçekten masaya yatırıldığına da gerçek bir hesaplaşmaya da sahne olmadı. Keza ne mücadele programları ortaya konuldu ne de işçi sınıfına dönük saldırıların, sendikal mücadelenin sıkışma noktaları ele alındı. Ön sürecinde nasıl ki delege hesaplarından, listeye eklenecek son kritik kişinin ikna edilmesi çabasından, iki liste yarışından başka bir şey yoktuysa, genel kurulda da bu eksenlerdeki gerilim veya konuşmalar dışında bir şey yoktu.

Herhangi bir sınıf örgütü açısından genel kurul, sınıf mücadelesine kendi mevziisinden bir katkı olabilmelidir. Başta ilgili sendikanın üyelerine, sonra sektörün işçilerine ve en sonu tüm işçilerin hak arama mücadelesine bir perspektif sunulabilmelidir. Keza bir genel kurul, değerlendirmelerle deneyimlerden dersler çıkarmak, işçi ve emekçilere yönelik saldırılara karşı fiili-meşru mücadele hattı oluşturmak, işçilerin ülke ve dünya gündemlerine sınıf penceresinden bakabilmelerini sağlamak vb. açılardan bir anlam ifade edebilmelidir.

Elbette ki bu konudaki irade tüm üye işçilerin katılımıyla oluşturulmalıdır. Bunun için de genel kurulun öncesinde tüm üyelerin tartışmalara katılabilecekleri, fikir sunabilecekleri ve sonrasında denetleyebilecekleri mekanizmalar ve süreçler işletilmelidir. Tüm üyelerin, delegelerin, temsilcilerin, şube yönetimlerinin ve genel merkez yönetiminin, yani tüm sendika kitlesinin katılımı ve gücü ile gerçekleşen bir genel kurul hem bir ihtiyaç hem de sendikal mücadelenin önünü açacak bir araçtır. Ne yazık ki Petrol-İş Genel Kurulu böyle olmamıştır. Hatta çoğu işyerinde genel üye kitlesinin gündemine genel kurul ya hiç girmemiştir ya da en fazla "acaba listede kim var" ve "kim kazanacak" sınırında girebilmiştir.

Bu düzey, genel kurul tablosu üzerinden daha anlaşılır hale geliyor. Kendisini sendikanın en ilerisi olarak gören ve genel merkez yönetimine aday olanların arasında, işçilerin birlik, mücadele ve dayanışma örgütü olan sendikaları sivil toplum örgütü olarak gören; fiili-meşru mücadeleyi düdüklü eylem olarak tarif

eden; işçilerin sendikayı sahiplenme sorununu Sheraton'da yemek veren patrona karşı lüks yemekli bir organizasyon ile çözmeyi düşünen; müzakereci anlayışı ön planda tutmaya çalışan kişiler bulunuyordu. Yazık ki bu bakışa sahip olanlar yeni genel merkez yönetiminde bile var.

Genel kurul öncesindeki değerlendirmemizde de dediğimiz gibi, ortada yarışan mücadele programları yoktu. Ortada çekişen iki liste vardı. Flormar ve Kale Kayış gibi direnişler selamlamanın ötesinde anılmazken, TÜPRAŞ sürecinin içinden gelen delegeler enine boyuna süreci masaya yatırmadı. TÜPRAŞ süreci ve fabrikalardan kimi sorunlar listelerin taraftarlarınca yalnızca saldırı malzemesine dönüştürüldü. Kesinlikle ders çıkarma derdi yoktu. Bir mücadele programının değil de isimlerin yarıştığı yerde, mevcut yönetime muhalefet ederek gelen liste yek vücut kazanamadı. Koltuk odaklı davranan kişilerin tercihlerinin işçi sınıfına gram yararı yoktur. Açık ki programlar etrafında taraflaştırılmayan delegeler, kişiler eksensiz bir tercih ile hareket etmişlerdir.

Ali Ufuk Yaşar, 4 yıl içerisinde yaptıkları ve işçiler adına yapmadıkları ile hedef tahtasındaydı. AKP'nin sendikalara yönelik operasyonel hamlesinin bir sonucu olarak genel başkanlığa gelen Ali Ufuk Yaşar, bu genel kurulda da AKP'nin ve sermayenin gücünü kullanarak dele-

geleri tehdit etti. Delegelerden kullandıkları oyların resimleri istendi. Sendikal görevleri ve işleri üzerinden tehdit alanlar da oldu. Buna rağmen söz konusu bürokratin seçilmemesi, var olan tepkilerin boyutunu yansıtmaktadır. Yeni seçilen yönetimin ise geçmiş başlı başına bir ayadır. Olacakları da zaman gösterecek.

Petrol-İş üyesi işçiler, delegeler, temsilciler seçilene sevinen, gidene üzülen değil, sendikal örgütlülüğü işleten bir sorumluluk ile davranabilmelidirler. Fabrikalardan, rafinerilerden, işyerlerinden başlayarak Petrol-İş'in mücadelecisi bir çizgide yenilenmesini, tabandan işleyen örgütlerle hareket etmesini, kadın çalışması alanındaki birikimi büyütmesini sağlamak gerekiyor. Petrol-İş'e sirayet etmiş uzlaşmacı, müzakereci anlayış sökülüp atılmadan, tabandan örgütlenme yaratılmadan sadece kişilerin farklılaşması ile değişim mümkün değildir. Türkiye'de sendikaların genel tablosunu bürokrasi ve mücadele kaçkınlığı belirli-yorken, bir genel kuruldan sihirli değnek olması beklenemez elbette. Değişim ve birlik olma beklentisinin gerçekleşebilmesi için Petrol-İş'in bütününde sendikal mücadele anlayışının değişimi gerekmektedir. En tepeden tek tek üyelere kadar herkes tarafından devrimci sınıf sendikacılığı çizgisi benimsenmeli ve ısrarlı bir şekilde yol yürünmelidir.

PETROKİMYA İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Eaton'da işçi kıyımı gündemde: "Petrol-İş'te ne değişti görülecek"

Çerkezköy'de kurulu, Petrol-İş'in örgütlü olduğu Eaton fabrikasında 400 işçinin işten çıkarılmak istendiğini belirten bir işçi, genel kurul sonrasında bu saldırıya verilecek yanıtın, sendikada mücadele anlayışının mı yoksa sadece koltuğun mu değiştiğini göstereceğine dikkat çekti.

Fabrikadaki sürece dair bilgi veren bir Eaton işçisi, "Sendikamızın seçimleri bitti. Başkanımız değişti. Arkadaşlarıma bakıyorum hepsinde bir heyecan var. Sanki kurtarıcımız gelmiş gibi. Şimdi sınama sürecine girdik. Bakalım sadece genel merkez görevlileri mi değişti, yoksa sendikamız haklarımızı kararlı bir şekilde koruma çizgisine mi döndü... Hep birlikte yaşayarak göreceğiz" diyerek fabrikalarında işçi kıyımının gündemde olduğundan bahsetti.

KIYIMIN BAHANESİ KRİZ

400 işçinin kapı önüne koyulmak istendiğini belirten Eaton işçisi fabrika yönetiminin kıyım gerekeceği olarak krizi öne sürdüğünü dile getirdi. Aynı zamanda mücadelecisi, öncü işçilerin hedef olacağına işaret eden işçi, böylece sendikanın da denetim altına alınmaya çalışıldığını aktardı.

İşten çıkarmalarda önceliğin gönüllülere verildiğini ve 62 kişinin gönüllü başvurduğunu kaydeden Eaton işçisi, şu ifadeleri kullandı:

"Sendikamızın seçimleri bitti. Başkanımız değişti. Arkadaşlarıma bakıyorum hepsinde bir heyecan var. Sanki kurtarıcımız gelmiş gibi. Şimdi sınama sürecine girdik. Bakalım sadece genel merkez görevlileri mi değişti yoksa sendikamız haklarımızı kararlı bir şekilde koruma çizgisine mi döndü. Hep birlikte yaşayarak göreceğiz."

Asıl soru "Patronun bu işten çıkarma saldırısını biz işçiler ve sendika nasıl karşılayacak" diyen işçi, bu sürecin sendikada nelerin değiştiğini göstereceğini sözlerine ekledi.

Tekstilde “Grev kapıda” mı?

Toplu sözleşme görüşmeleri tekstil patronları ile Türk-İş’e bağlı TEKSİF, Hak-İş’e bağlı Öz İplik-İş ve DİSK’e bağlı TEKS-TİL sendikaları arasında sürüyor. Tekstil patronları %3 zam dayatıyorlar. Kapalı kapılar arkasında sürmekte olan görüşmelerde sendikaların talepleri hâlâ belirsizliğini koruyor. Bu arada TİS sürecinde TEKSİF tarafından prosedür gereği grev kararının alındığı duyuruldu.

Tekstil İşçileri Birliği’nin sözleşme süreciyle ilgili yaptığı açıklamaya bakılırsa sendika bürokratları, işçileri yeni bir satış sözleşmesine razı etmek için çabalamaya başladılar. Tekirdağ Yünsa’daki işçilere, TEKSİF’in Çerkezköy şubesinin bürokratları tarafından, sözleşmenin 3 yıllık olacağı, zam dilimlerinin artık altı aylık değil, bir yıllık olabileceği söylenmiş. TİS’in %5 ile sonuçlanmasının bile çok iyi olacağı ifade edilmiş.

SENDİKACI MI, SERMAYENİN SATIŞ TEMSİLCİSİ Mİ?

Binlerce işçiyi kapsayan tekstil TİS’leri metal ya da petrokimya işkolunda yürütülen TİS’lerden çok daha farklı gerçekleşmektedir. Tekstil işkolunda mücadele deneyiminin sınırlılığı, mücadele azmi taşıyan sınıf bilinçli işçilerin yetersiz olması vb. gibi etkenler, bu sözleşmelerin çok kolay satışla sonuçlanmasına neden olmaktadır. Oysa sözleşme kapsamına giren yerler tekstil işkolunun stratejik fabrikaları arasında sayılmaktadır. Tekstil TİS’leri 12 bin işçiyi kapsamına karşın sonuçları on binlerce tekstil işçisini ilgilendirmektedir. Bu işkolunda “örgütlü” olan ve sözleşme yetkisine sahip sen-

dikaların yöneticileri ise adeta tekstil patronlarının CEO’ları gibi çalışmakta, sermayenin satış temsilcileri gibi davranmaktadırlar. Şimdiye kadar bu sözleşmelerin patronlar lehine sonuçlanmasının en büyük başarısı bu sendika ağalarına aittir.

GREVE HAZIRLIK YOKKEN GREV OLUR MU?

Sadece gündemdeki sözleşme görüşmelerinde değil, öncekilerde de kapalı kapılar arkasında sürdürülen pazarlıklar satışla sonuçlanmıştı. İşçilerden yana basınç oldukça yetersiz olduğu için sarı sendikacılar bu süreci kazasız belasız atlatabilmişlerdi. Bir önceki sözleşme sürecinde Öz İplik-İş’in yetkili olduğu TİS kapsamındaki bir fabrikada işçilerin gösterdiği tepki ise sendika bürokrasisi ve patronun iş birliğiyle kırılmıştı.

Grev kararı alan TEKSİF’in bağlı bulunduğu konfederasyonun başkanı, ha-

tırlırsa açık kalan mikrofon kazasının ardından “grev yapacak paramız yok” demişti. Ergün Atalay, bu yaklaşımı, 200 bin kamu işçisini ilgilendiren TİS’lerde “uzarsa işi karıştıracamız, kapattım böylece” dediği satış sözleşmesine imzayı atarken göstermişti. TEKSİF bürokratlarından bundan farklı bir yaklaşım beklemek anlamsızdır. Şimdiye kadar TİS kapsamına giren hiçbir fabrikadan yansıyan bir tepki, bir uyarı eylemi söz konusu değildir. Sendika ağalarının en iyi bildiği şey yeri geldiğinde atıp tutmaktır. Hatta sermaye hükümetine veryansın etmektir.

Sendika ağalarının “Bak greve çıkarız” diye efelenmeleri, aslında işçi haklarını gasp eden kanunlara olan güvenlerinden kaynaklıdır. Çünkü onlar için yeri geldiğinde grev ilan etmek kolaydır. Ne de olsa çıkarlarını savundukları sermaye düzeninin hükümeti bu grevi yasaklayacaktır. Onlara da bu yasak karşısında “elimiz kolumuz bağlı” diyerek, çaresiz olduklarını işçilere anlatmak kalacak.

Bir başka güvenceleri ise Yüksek Hakem Kurulu’dur (YHK). 5 milyonu aşkın kamu emekçisini ilgilendiren sözleşme sürecinde anlaşma olmamış, iş YHK’ya gitmişti. YHK da sefalet sözleşmesini keyfince bağtılamıştı. Tıpkı TÜPRAŞ sözleşmesinde yaptığı gibi...

Sendikal bürokratlarının uğursuz rolü sınıfı aldatmaktır. Çok zorlandıklarında, sonuç alıcı eylemler yerine işçileri yoran, oyalayan eylemler yapıyorlardı. Artık bunlara da gerek duymuyorlar. Basına verilen demeçler yeterli olmaktadır. Duyurusunu yaptıkları sözde grev ilanları bile grevin içeriğini boşaltmak içindir. Yeterli sınıf bilincinden yoksun olan işçilere “greve çıksak ne olacak, zaten yasaklanacak” umutsuzluğu aşılarmakta ve satış kanıksatılmaktadır. Bu ağaların, içinde bulunduğumuz dönemin sendikal anlayışında geldikleri yer diyalogcu sendikacılıktan doğrudan satıcı sendikacılığa geçmiştir.

Sermaye sınıfının kollarından biri gibi çalışan bu sendikal bürokratik çark parçalanmadığı sürece, işçiler tabanda birliklerini kurup kendilerini ilgilendiren böylesi gelişmelerde taraf olmadıkları müddetçe daha birçok sözleşme satışla sonuçlanacaktır. Yine de bu tablo, umutsuzluğun gerekçesi olmamalıdır. Her ne kadar kendisini önceleyen bir birikime dayansa da yakın zamanda yaşanmış Metal Fırtına orta yerde durmaktadır. Grevi, grev yaparak kazanmış işçi sınıfı bugün de bu kazanımlarını Greif’lerde yaşatmış, geleceğe devretmiştir. Dolayısıyla, krizlerin faturasını ödeyen, gittikçe sefalete boğulan, her geçen gün yaşam koşulları daha da kötüleşen işçiler için çıkış yolu çok da uzakta değildir.

DEV TEKSTİL’den Uğur Konfeksiyon önünde eylem

2016 yılında DEV TEKSTİL üyesi 8 işçi, hiçbir gerekçe gösterilmeden işten çıkarılmıştı. İki sendika üyesi işe iadelerini ve sendikal tazminatlarını kazandı. Uğur Konfeksiyon yönetiminin suçunu mahkeme kararı ile de tescillemiş oldular ve işe iadelerin sağlanması için fabrika önünde basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Sendika üyeleri, 31 Ağustos’ta fabrikanın bulunduğu Aykosan Sanayi Sitesi içerisinde “Sendikalı olmak haktır! İşe

iadeler kabul edilsin!” şiarlı ozalit açarak yürüyüş yaptı ve sloganlar eşliğinde fabrikanın önüne geçti.

Sendika temsilcisi, işçilerin içeri girdiği esnada yaptığı konuşmada, Uğur Konfeksiyon’un ağır ve kurlasız çalışma koşullarını anlattı, işçilerin birlik olması gerektiğini vurguladı. Bu çalışma koşullarını düzeltmenin ve insanca yaşam koşullarını sağlamanın yolunun işçilerin birliğinden geldiğini söyledi.

Ardından işten atılan ve işe iade ka-

zanan işçi söz alarak, kendi yaşadıkları süreci anlattı.

Basın açıklaması gerçekleştirildiği sırada ise Uğur Konfeksiyon servislerinin çıkışlarına sendika üyeleri tarafından izin verilmedi. Fabrika Personel Müdürü Mesut Avcı, polis çağırarak tehdit etti. Açıklamanın bitimine kadar servislerin çıkışlarına engel olan sendika üyeleri, Uğur Konfeksiyon işçilerini sendikaya üye olmaya ve birlikte mücadele etmeye çağırıldı.

Esenyurt'taki anket çalışmamızdan yansıyanlar

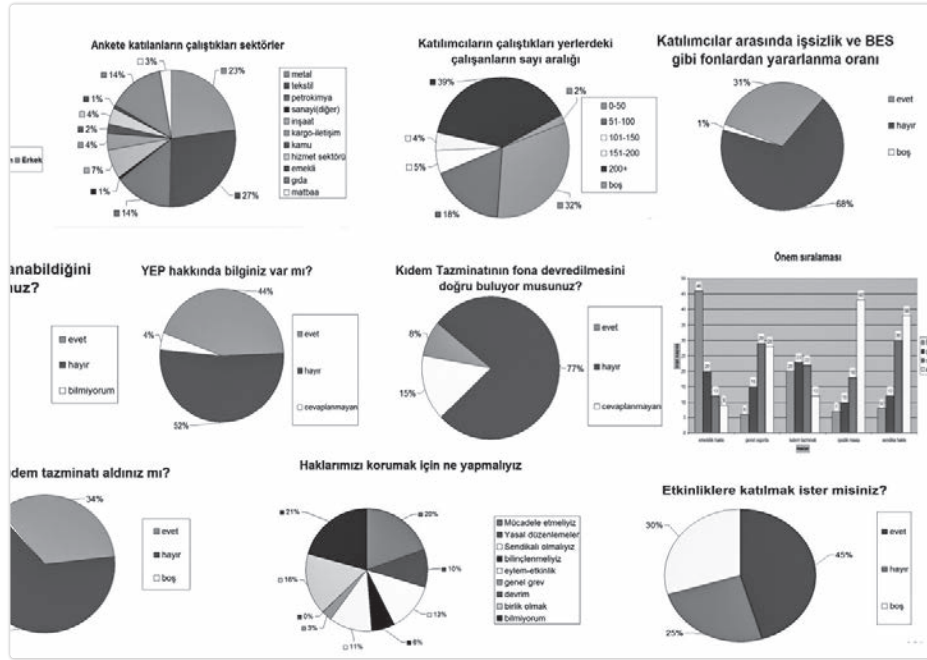
Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası olarak başta kıdem tazminatının gaspı olmak üzere işçi ve emekçilerin hak gasplarını teşhir edecek bir anket çalışması önümüze aldık. Hazırladığımız anketleri yaklaşık 1 buçuk ay boyunca Esenyurt'ta gerçekleştirdik, standlar açtık. Sabah saatlerinde işçilerin servis noktalarında ve akşam iş çıkışı saatlerinde Esenyurt'ta stand faaliyetimizle işçi ve emekçilere seslendik. Anket çalışmamızı 150 işçi, emekçi ve genç ile gerçekleştirirken, bir yandan da kıdem tazminatı ve gasp edilecek diğer haklar ve bu saldırılara karşı yapılması gerekenler üzerine sohbet ettik.

Anket çalışmamızın sınırlı sonuçları üzerinden değerlendirmemizi kamuoyu ile paylaşmak istiyoruz. Anket çalışmamız açısından stand faaliyetinin kendisinin ayrı bir anlamı bulunmaktadır. Anketleri iş giriş çıkış saatlerinde, servis noktalarında da yaptık. Ancak stand faaliyetinde yaptığımız anketler daha verimli olmuştur.

Anketimize katılanların yüzde 20'sini kadınlar, yüzde 80'ini erkekler oluşturmaktadır. Ankete katılan işçiler başta tekstil ve metal olmak üzere, gıda, petrokimya, inşaat, hizmet sektörü, kargo ve iletişim, matbaa, kamuda çalışmaktadır. Ayrıca %1 oranında emekli katılmıştır.

Ankete katılanların büyük çoğunluğu 200'den fazla kişinin çalıştığı iş alanlarında çalışmaktadır, %39'unu oluşturmaktadır.

%68'i işsizlik ve BES gibi fonlardan yararlanmamaktadır. %74'ü ise bu fon-

lardan işçilerin yararlanmadığını düşünmektedir. İşçilerle gerçekleştirdiğimiz sohbetlerde işçilerde genel olarak, işçi ve emekçilerin bu fondan yararlanması önünde birçok engel bulunduğu fikri hakimdir. Verilerden de anlaşılacağı üzere fonların işçi ve emekçilerin yararına değil patronlar için çıkartıldığı bir kez daha anlaşılabilir oldu.

%52'sinin Yeni Ekonomi Programı hakkında bilgisi yoktu. Ankete katılan işçilerin yarısı YEP'ten tam olarak olmasa da haberleri olduğunu belirtirken, bir o kadar sayıda işçi de bu programdan haberdardır. Bu veriler ise bizlere işçi ve emekçilerin hayatını doğrudan etkileyecek

olan Yeni Ekonomi Program'ın kasti bir şekilde insanlara anlatılmadığı, duyurulmadığı ya da güzellmeler ile anlatıldığını göstermektedir.

Kıdem tazminatının fona devrini, ankete katılanların %77'si doğru bulmaktadır. Çalışanların %65 gibi büyük oranı daha önce kıdem tazminatı almadığını ifade ediyor. Nedenini sorduğumuzda ise ya küçük iş yerlerinde kıdem tazminatının ödenmediğini ya da yasal süreçlerle ilgili yeterli bilgileri olmadığını ifade ettiler. Ankete katılanların büyük çoğunluğunda, Yeni Ekonomi Programı ile birlikte gerçekleştirilmesi planlanan saldırılar hakkında bilgisi olmasa da, kıdem tazminatı hakkının gasp edilmeme-

si gerektiği, fona devredilmesine karşı olunması gerektiği fikri hakim.

Anketimizde "Emeklilik hakkı", "Genel sigorta hakkı", "Kıdem tazminatı hakkı", "İşsizlik maaşı hakkı" ve "Sendikali olma hakkı" için önem sıralaması yapılmasını istemiştik. Cevaplarda yüksek oranda tüm hakların korunması gerektiği ifade edilmiştir.

"Haklarımızı korumak için ne yapmalıyız?" sorusuna verilen cevaplarda ise "mücadele etmeliyiz" ilk sırada yer almaktadır. Bunu "birlik olmak" takip etmekte, hemen ardından ise "sendikali olmalıyız" gelmektedir. Ama diğer yandan bu saldırılara karşı nasıl bir yol izlenmesi gerektiği üzerine yüksek oranda "bilmiyorum" cevabı da verilmiştir. Örgütsüz olan işçilerin, bu saldırılara karşı yapılması gerekenler noktasında bilinçten yoksun olduğu anket sonuçlarına yansımıştır.

"Gündemde olan hak gasplarına karşı yapılacak toplantı-eylem-etkinliklere katılmak ister misiniz?" sorusuna ise ankete katılanlar %45 oranında "Evet" yanıtını vermiştir. Esenyurt'taki işçiler ile gerçekleştirdiğimiz anket çalışması, işçi sınıfına yönelik saldırılar konusunda daha fazla bilgilendirme çalışması yapmanın ihtiyaç olduğunu göstermiştir. Anket çalışmamız işçi ve emekçilerle temas kurmamızı sağlayıp, işçilere sermaye devletinin yeni saldırı politikalarını anlatabilmemiz açısından anlamlı bir araca dönüşmüştür.

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI

Sendikamızın Ağustos ayı Genişletilmiş Merkezi Yürütme Kurulu toplantısı üye ve yöneticilerimizin katılımıyla gerçekleşti.

Yapılan tartışmalar ve değerlendirmeler sonucunda aşağıdaki kararlar ve sonuçlar çıkarılmıştır.

- Toplantının ilk gündemi olarak faaliyet değerlendirmesi ile birlikte genel kurul değerlendirilmesi yapıldı. Toplantıda zayıf yanlarımızın güçlendirilmesi daha iyi çalışmaların örülmesi amacıyla kolektif çalışmanın iyi örülebilmesi gerektiği üzerinde duruldu.

- Dünyada ve Türkiye'de etkisi gittikçe artan ekonomik krizin faturasının işçi sınıfına çıkartılmaya çalışıldığı bir süreç yaşanıyor. Toplu tensikatları sınıfa dö-

DEV TEKSTİL GMYK Sonuç Bildirgesi

nük ekonomik ve sosyal saldırı yasaları takip ediyor, var olan kazanılmış haklar budanıyor. 12 Eylül askeri faşist darbesi dahi kıdem tazminatına dokunamamışken AKP iktidarı kıdem tazminatını gasp etmeye çalışmaktadır.

- Sektörlerin toplu sözleşme döneminde olduğundan kaynaklı gerçekleşen toplu iş sözleşmelerinin değerlendirilmesi yapıldı. TÜPRAŞ ve kamu işçilerinin sözleşmeleri bizlere gösteriyor ki, işçi ve emekçilerin iradeleri hiçe sayıldı. Yüksek

Hakem Kurulu tarafından onaylanması ve kamu işçilerinin sözleşmesinde sendikal bürokrasinin ihaneti bir kez daha ortaya çıktı. Yapılan sözleşmeler işçi sınıfına dönük ihanetlerin ve saldırıların artacağını göstermektedir.

- Tekstil işçilerinin devam eden toplu iş sözleşmesi üzerine tartışmalar ve planlamalar yapıldı. Sözleşmenin kapalı kapılar ardında sürmesi, işçilerin yapılacak sözleşmeden haberdar olmaması gibi sorunlar yaşanmaktadır. Daha ön-

ceki sözleşmelerde olduğu gibi tekstil işçilerinin iradelerini hiçe sayarak sözleşmeye yetkili sendikalar imzalarını atmaktadır. Bu duruma karşı tekstil işçilerini örgütlenme bilinciyle hareket ederek sarı sendikacılığın ve bürokrasinin yarattığı yıkıma karşı örgütlenme çalışmaları yapılacaktır.

- Son olarak sendika yayınlarımız değerlendirilmiştir. Bültenin teknik ve içerik olarak daha işlevsel hale getirilmesi için çeşitli planlamalar yapılmıştır. Bununla birlikte sosyal medya hesaplarımızı daha aktif kullanımı üzerinde tartışmalar yapılmıştır. Sendika bülteninin yeni sayısının çıkarılması için planlama gerçekleştirilmiştir.

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI

Ağustos Ayı İşçi Hakları İhlalleri Raporu

DEV TEKSTİL Çukurova Temsilciliği olarak örgütlenme çalışması yürüttüğümüz bölgelerden sendikamıza ulaşan işçi hakları ihlallerini rapor halinde basına göndermeye, ayrıca yine ilgili SGK temsilciliklerine ve Çalışma Bakanlığı'na iletmeye devam ediyoruz. Sendikamızın amacı bir taraftan işçilerin şikâyetlerinin gündemde kalması iken, diğer taraftan bu yaptıklarımızın hak gasplarına sebep olan firmalara yönelik bir basınç olmasıdır. Ancak bir kez daha altını kalınca çizmek isteriz ki devlet kurumları fabrikalarda yaşanan bu hak ihlallerine sessiz kalmaktadır. Yaşanan bu hak ihlallerine karşı sessiz kalınarak patronlar cesaretlendirilmekte, ayrıca çeşitli teşviklerle de ödüllendirilmektedir.

ANTEP

Antep'te şu son aylarda yoğunlaşan şikâyetlerden biri de fabrikalarda yemek kalitesinin düşmesi, besin değeri az olan yemeklerin işçilere verilmesidir. Bu durum patronların işçi maliyetini daha da düşürmek için yemeklerden de tasarruf yaptıklarını göstermektedir. Oysa çok ağır şartlarda ve fazla mesai yapan işçilerin sağlıklı beslenmesi zorunludur.

Diğer taraftan bir başka şikâyet de iş arayan işçilere yaşatılan mağduriyettir. Firmalar işçi alımı ilanları veriyorlar. Bu ilanlar üzerine İŞKUR'dan aldıkları belgeyle iş başvurusuna giden işçileri işte denedikten sonra bile eleman alımı yok diyerek geri gönderiyorlar.

*

AYKAR HALI: Yaklaşık 70 işçinin çalıştığı firmadan sendikamıza sürekli olarak maaş ödemelerinin gecikmesi, ücretsiz izinler nedeniyle şikâyetler gelmektedir. Bu firma son olarak işçileri topluca ücretsiz izne gönderdi. Çıkmak isteyen işçilere "kendiniz çıkın, iş olunca biz sizi çağıracağız" denildi.

GÜMÜŞOĞLU TEKSTİL: İşçiler resmi tatillerde ve hafta tatillerinde çalışılmaktan, gelmeyenlerin işten çıkarılmakla tehdit edilmesinden şikâyetçiler. Ayrıca bankaya ücretin bir kısmının yatırılıp geri kalanın elden verilmesinden, bir işçinin iki makineye bakmaya zorlanmasından, şikâyet eden işçilerin işten tazminatsız atılmakla tehdit edilmesinden yakınmaktalar.

AHMET KAPLAN TEKSTİL: İşçiler özel-

likle gece verilen yemeklerden şikâyetçi oldular.

KAPLAN FLOOR HALI: Gece verilen yemeklerden, ekmeğin bile bayat olmasından şikâyet var.

SANAT HALI-KARTAL TEKSTİL: BCF iplik bölümünde çalışan işçiler gerekli donanım olmadan iş yapmaya zorlandıkları için bel fıtığı olduklarını söylemekte. Ayrıca BCF iplik bölümünde çalışan işçiler baskıyla konfeksiyon bölümünde çalışmaya zorlanıyorlar. Dokumada çalışan işçiler de ya konfeksiyona ya da iplik bölümünde çalışmaya zorlanıyor. İşçilere bilmedikleri, riskli ve can güvenliklerini tehlikeye düşürecek, iş kazası olasılığı fazla olan bölümlerde çalışmalarını için baskıyla imza attırılıyor.

SARYÜN HALI: İşçiler besin değeri düşük sağlıksız yemeklerden, yeterince serinletilmeyen sıcak ortamdaki çalışma koşullarından ve havalandırma olmamasından şikâyetçiler.

KAPLAN FLOOR HALI: Antep 5. Organize'deki bu firmanın dokuma bölümünde çalışan 25 işçi istekleri dışında ücretsiz izne çıkarıldılar. Ücretsiz izni kabul etmeyen işçilere kendi isteğiyle istifaya izin verildi.

KARAN TEKSTİL: Yemeklerden şikâyetçiler.

ERKAPLAN: İşçiler bayrama parasız girdiklerini söylüyorlar. 7. aydan kalan 100 saate yakın mesaisini alamayan işçiler hiç değilse aylıklarını istediler.

GAZİKENT TEKSTİL: Üretim durdu, herkesi işten çıkardılar. İşçilere olması

gerekinden çok az tazminat verildi.

OBA MAKARNA: 4. Organize'de bulunan firmadan yola savrulan toz buğday kepeği civarda çalışanları çok zor durumda bırakıyor.

ADANA

ATLAS DENİM: Adana Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan ve sendika düşmanlığıyla nam salan ATLAS DENİM'de işçiler ağır çalışma koşullarından şikâyetçiler. Can güvenlikleri olmadan çalıştıklarını söyleyen işçiler üretimde kullanılan kimyasallarla da temas ettiklerini, ellerinin ve derilerinin yaralandığını söylemekte.

KIVANÇ TEKSTİL: İşçiler 30 Ağustos'ta normal mesaiyle çalıştırıldıklarını, bunun yerine 15 Ağustos'ta izin verildiğini, mesai ücretlerindeki eksilmeden kaynaklı bunu istemediklerini söylediler.

MERSİN

Her yerde olduğu gibi Mersin Serbest Bölge'de de İŞKUR üzerinden işçi alan tekstil patronları İŞKUR'lu işçileri işten çıkardıktan sonra düzenli olarak yerlerine yine İŞKUR'dan işçi almakta, böylece bedavaya işçi çalıştırmaktadırlar. Ayrıca serbest bölgede çalışan işçiler kurban bayramı öncesi bazı yerlerde pazar günü arife gününün yerine çalıştırıldıklarından, bu yüzden mesai verilmediğinden şikâyet ettiler.

*

RDL TEKSTİL/AXSOI TEKSTİL/Zara: Mersin Serbest Bölge'de bulunan ve eski

adı RDL TEKSTİL olan, sonradan ismini AXSOI TEKSTİL yapan bu firmada işçiler mağdur edildi. İşçilere haklarıyla birlikte firmanın devredildiğine dair hem RDL TEKSTİL patronu tarafından, hem de AXSOI TEKSTİL patronu tarafından sözler verildi. İşçilere buna göre evraklar imzalatıldı. Ancak her iki patron da sözünü tutmadı. İşçilere tazminatları ve alacakları ödenmedi. İşçilerin yaşadığı bu mağduriyetin giderilmesi için bu firmalara sipariş veren, vermeye devam eden Zara'ya çağrı yapıyoruz. Hem alacaklı hem de davacı işçilerin hakları verilmelidir.

FL KONFEKSİYON: Mersin Serbest Bölge'de bulunan ve Zara'nın işini yapan firmada İŞKUR'dan alınan işçilerin süresi dolanları işten çıkarıyorlar. Tartışma çıkartıp işçilerin kendilerinin işi bırakmasını sağlıyorlar. Kendi çıkarttıktan yıldı dolan işçilere tazminat vermemek için de imza arttırıyorlar. Ayrıca istenilen sayıyı çıkaran işçilere daha çok sayı çıkarsın diye baskı yapılıyor. İşçiler yarış atı gibi yarıştırdıklarını söylüyorlar.

ADİYAMAN

İNTERNET TEKSTİL: Adıyaman'da bulunan firmadan gelen şikâyetlere göre, resmi tatillerde de çalıştırılan işçilere normal gün gibi ücret veriliyor. Ek mesai ücreti verilmiyor. Ayrıca işçilere AGİ verilmiyor. İşçiler "yetkililer neden sesiz kalıyor, devlet neden takip etmiyor?" diye soruyorlar.

DEV TEKSTİL ÇUKUROVA TEMSİLCİLİĞİ

2 Eylül 2019

EYT hareketi sürüyor

Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) hareketi gündemdeki yerini korumaya devam ediyor. Son yıllarda bir grup işçinin bir araya gelerek oluşturdukları topluluklardan ortaya çıkan EYT hareketi sosyal zeminini çabucak buldu. Emeklilik talebinin yakıcılığını hissettirmesi bu süreci daha da hızlandırdı. SGK tarafından istenen prim gün sayısını tamamlamasına rağmen, emeklilik hakkından faydalanamayan milyonlarca işçi aylardır tepkilerini getirmek için birçok eylem ve etkinlik gerçekleştirdi. Özellikle seçimden önce EYT yasınının çıkması için ivmeyi arttıran hareket seçimlerden sonra hızını yavaşlatsa da bir araya gelişlerini sürdürüyordu. EYT'liler şimdi de mezarda emeklilik yasınının çıkış tarihi olan 8 Eylül 1999'un 20. yıldönümünde Ankara'da büyük bir miting örgütlemeyi hedefliyorlar.

***

Yedi yıldır çalışmalarını sürdüren EYT'liler, emeklilik hakkı için yasadaki gereklilikleri sağlamasına rağmen, 8 Eylül 1999 tarihinde çıkarılan bir yasa ile bu haktan mahrum bırakılan milyonlarca işçiden oluşuyor. 17 Ağustos 1999 depreminin yaralarını sarmaya çalışan işçilere duyurmadan, ansızın çıkartılan yasa ile milyonların emeklilik hakkı gasp edilmişti. O günlerde yaşanan hak gasplarını engelleyemeyecek durumda olan işçiler, sonuçlarının hissedildiği son yıllarda harekete geçmenin yollarını aramaya başladılar, işçi hareketini canlandıran bir süreç işletmeye başladılar.

EYT hareketi il ve ilçelerde birtakım toplantılar yaptı. Sosyal medya üzerinden milyonların sesini yansıttı, sorunları dile getirdi. Faaliyetlerini dernek çatısı altında sürdürmeye devam eden EYT'liler, salonlardan mücadele alanlarına akıtmaya başladılar. Hareketin milyonların sesi olması, etkisini ve gücünü artırması, gasp edilen hakkın karşılanacağına dair olan umutları da tazeledi. Ancak, hareketin öncülüğünü yapan dernek başta olmak üzere, öncü kesimlerin soruna dair sınırlı bakışları ve engellemeleri, hareketin zayıf yanlarını da gün yüzüne çıkarmaya başladı.

***

EYT'lileri bir araya getiren, ortak bir talebin karşılanma ihtiyacıydı. Sorunu doğrudan yaşayan emekçilerin sesinin çıkmasından daha doğal bir şey olamaz.

EYT hareketi, sosyal güvenlik ve emeklilik sisteminin sorgulanması noktasında anlamlı katkılar sunmuştur. Ancak, sürecin sorunu yaşayan işçilere sıkıştırılması zayıf, demoralize eden yanlarının da ortaya çıkmasına sebep oldu. Halbuki emeklilik hakkının her işçinin en doğal hakkı olduğu, insani seviyelere çekilmesi gerektiği konusunda yeterli açıklık sağlanabilirdi. Genç işçilerin sürece dahil edilmesi, EYT hareketinin daha geniş kesimlere yayılmasını sağlarken, dinamik bir gücün alanlara akmasını sağladı.

Mücadeleye olan bakıştaki sınırlılık, alanlarda da yansımaları buldu. Eylem, etkinlik ve mitinglerin toplumun diğer emekçi katmanlarından, emekten yana kesimlerinden yalıtık geçmesine sebep oldu. "Erken emeklilik istiyorlar" gibi gerici propagandaların yapıldığı, yandaş medyanın görmezden geldiği bir süreç yaşandı. Farklı toplumsal kesimlere karşı olan güvensizlik, mitinglere olan katılımı sınırladı. Gerici odakların özel çabaları, alanlarda/meydanlarda mücadeleye yönelik ön yargıların kırılmaması katılımı yer yer sınırlayan bir faktör oldu.

Seçim sürecinde çözülebileceğine dair geniş kesimler tarafından umudun beslenmesi, AKP iktidarının sıkıştırılarak sorunun çözülebileceğine dair yaygın bir kanı oluşturmuştu. Seçimlerin bitmesi, ama talebin karşılanmaması ise kitlelerin yılgınlığa düşmesine, geriye çekilmesine sebep oldu. EYT'lilerde bir sessizlik havası oluşmasına yol açtı.

EYT'lilerin talebinin devlet bütçesine

maddi bir külfet olacağı, karşılanamayacağı yönündeki açıklamalar da süreci zayıflatmaya yönelik argümanlardan biriydi. Ancak sermayenin kârını katladığı, kamu hizmetleri için toplanan gelirlerin, vergilerin sermayeye teşvik olarak aktarıldığını düşünürsek; bütçe açığı gibi bir durumun oluşması ihtimali söz konusu dahi olamaz. Milyonlarca işçinin emekli edilmesi halinde üretim ve hizmet alanlarında aksamaların yaşanacağı, emekli olanların çift maaş almak için çalışmaya devam edecekleri yönünde karalamalar da tam bir aldatmacadır. Sermayenin yarattığı işsizler ordusu için çalışma imkanı doğabilecekken, işsizlik sopsasıyla tehditlerini sürdürmeye devam etmekte.

EYT hareketine öncülük eden derneğin dışında bazı sendikalar, sınırlı da olsa birtakım çalışmalar yaptılar. Özellikle metal sektöründe çalışan EYT'li işçilerin katılımı göze çarpıyordu. Ancak koltuklarını korumanın derdine düşmüş, iktidar ya da sermaye ile karşı karşıya gelmemek için özel bir çaba harcayan sendika ağalarının, EYT meselesinde ileri bir adım atması beklenemezdi. Tabandan gelecek basınçla harekete geçecek sendikaların da sürece dahil edilmesi, üretim alanlarında eylemliliklerin örülmesi süreci hızlandıracaktır.

***

EYT meselesinin toplumsal sorunlarla birleştirilmesi için öncü-devrimci işçiler önemli görevler düşüyor. Her türlü siyasal görüşten işçinin olduğu EYT hareketinin önemli bir sınıf kardeşliği zemini

taşıdığı ortadadır. Bu zemine dayanarak ileriye atılacak her adım EYT'lilerin kazanmasını sağlayacağı gibi, diğer sınıf bölüklerine de önemli dersler ve deneyimler bırakacaktır.

Krizin her geçen gün etkilerini daha da derinden hissettirdiği hayatımızda, emeklilik hakkının da iyileştirilmesi bir talep olabilmelidir. Zira şu an emekli olanların, temel tüketim ihtiyaçlarına olan zamlardan, hayat pahalılığından, enflasyondan etkilenmediğini düşünemeyiz. Emeklilik hakkının iyileştirilmesi, insanca çalışma ve yaşam koşulları yönünde taleplerin de dile getirilmesi gerekir. Aksi takdirde EYT talebi karşılanırsa da işçiler aynı açlığı ve yoksulluğu yaşamaya devam edeceklerdir.

Kapitalizmin işçi sınıfına dayattığı sömürünün, geleceksizliğin bir ürünü olarak karşımıza çıktı EYT hareketi. Dün, bugünü çalınırken ses çıkaramayan kitleler, bugün de yarını çalınmasın diye harekete geçtiler. Ancak her işçinin yarını sadece kendisiyle sınırlı değildir. İşçi sınıfının gelecek kuşakları olacak çocuklarının geleceği de bu sorunun bir parçasıdır. EYT yasınının geçmesi sınıf hareketi için önemli bir kazanım olacaktır. Gelecek kuşakların da insani emeklilik koşullarına sahip olması için verilecek mücadeleden bir adım geri atılacağı anlamına gelmiyor. Son olarak EYT'li işçilerin alanlarda sıklıkla attığı bir sloganla bitirelim: "Edirne'den Kars'a, Jüpiter'den Mars'a, **çıkışın artık bu yasa!**"

BURSA'DAN BİR SINIF DEVRİMCİSİ

Ankara İşçi Meclisi piknikte buluştu

Ankara İşçi Meclisi, geleneksel yaz pikniğini çeşitli iş kollarından işçilerin katılımıyla 1 Eylül'de gerçekleştirdi.

Metal, tekstil, belediye ve sağlık iş kollarından işçilerin katılımı ile gerçekleştirilen piknik alana ulaşılmasının ardından ortak sofrada kahvaltı edilmesi ile başladı. Kahvaltının ardından doğa gezisi, müzik ve oyunlarla devam eden piknikte forum bölümünde aylık meclis toplantısı da gerçekleştirildi. 1 Mayıs sürecinden sonra geniş katılımlı meclisini toplayan Ankara İşçi Meclisi, motivasyonlu ve kararlı tartışmalar yürüttü.

Ekonomik krizin yıkıcı etkileri, 4D'li işçilerin sorunları, EYT'li işçilerin gündemleri, metal işçilerinin gündemleri forum kısmında tartışılan konulardı.

KADRO SAHTE YOKSULLUK GERÇEK

Konuşmada söz alan 4/D'li bir hasta-ne işçisi "Taşerondan kadroya geçiş söyledikleri kadro yalanmış. Geçinemiyoruz, yetmiyor! Çeşitli itirazlarımız iş mahkemelerinde görülüyor patron ne diyorsa, hakem heyeti de aynısını diyor. YHK'lerin ve devletin patronların söylediği sözden farkı yok. Geçinemiyoruz, Ankara'da ulaşım yüzde 30 zam geliyor ne hikmetse 4D'lilere yüzde 4 zam geliyor. Her yerde bir baskı var. İş yerinden hükümetine kadar geniş bir baskı uygulanıyor. Bu baskıyı sadece köklü bir çözüm ile çözebiliriz" diyerek 4D'li emekçilerin gündemini taşımış oldu.

ÇÖZÜM BİRLEŞİK MÜCADELE

Emekli bir sağlık emekçisi ise yaşanan sürecin ilk işe girdiği dönemden farklı olduğunu belirterek "1985 yılında göreve başladığımda sorunumu hemşire hakları şeklinde sınırlıyordum. Ancak daha son-

ra bir sağlık emekçisi olduğumu kavradım. Herhangi bir ayırım çizgisi belirten bir şey kullanmadan sağlık emekçisi olarak andım kendimi. Bugün yaşadığımız eşitsizliklere yönelik 4D'liydi ya da 4D'siz di gibi ayrımlar yapılıyor. Bence bu emekçilerin bahsedilen sorunlarının çözümünün esası birleşik bir mücadele hattı örebilmek. Mücadeledeki zayıflığa yönelik tıkanıklığın aşılmasının bu birleşik hattın örülmesiyle mümkün olduğunu düşünüyorum" dedi.

BİRLEŞECEĞİMİZ YER ANKARA İŞÇİ MECLİSİ!

Söz alan bir metal işçisi ise, "Bugün bir sorundan bahsediyor ve bu sorunların ortak olduğundan bahsediyorsak çözümü de ortaktır. Mücadelemizi ortaklaştırmaktan bahsediyorsak bunun zemini Ankara İşçi Meclisi'dir. Yarın bir metal işçisi olarak bir sorun yaşadığımda dönüp örgütlü gücümüz olan platformumuza bakacağım. Tekstil işçisi metal işçi-

sinin sorununu bilecek, metal işçisi belediye işçisinin sorununu bilecek; esasında sorunun ortak olduğunu bilecek ve buna göre mücadele edecek" diyerek birleşik ve örgütlü mücadelenin gerekliliğini belirtti.

"ÇIKIŞ TABAN ÖRGÜTLÜLÜĞÜDÜR"

KHK ile ihraç edilen direnişçi Cemal Yıldırım da forumda söz alarak "Çok yönlü bir krizin içindeyiz. İntiharlarda çok büyük bir artış var. Bu artış bile bir krizin ifadesidir. Bu kriz sendikalardan tutun da her yerde kendini hissettiriyor. Bu krizlerden çıkış taban örgütlülüğüdür. Bunu sağlarsak eğer sendikaları yeniden tanımlamış oluruz. Ekonomik krizin daha da artarak devam edeceği görülüyor. Bu krizin tartışmasını kesinlikle tabanda yürütmemiz lazım. Eğer bir çıkıştan bahsedeceksek çıkış, bunun sağlanmasıdır" diyerek taban örgütlülüğünün önemine değinmiş oldu.

EYT'LİLERİN ORTAK MÜCADELE ÇAĞRISI

Son olarak söz alan EYT'li bir işçi "Bizim sorunumuz burada yer alan bütün insanların sorunudur. Küçük bir çocuğun bile sorunudur. Bu sorun insanca bir gelecek sorunudur. Geleceğine sahip çıkmak istiyorsan mücadeleye sahip çıkacaksın" diyerek Ankara İşçi Meclisi'nin 8 Eylül'de Tandoğan'da yapılacak mitinge güçlü bir şekilde katılması gerektiğini söyledi.

YENİ 15-16 HAZİRANLAR MÜMKÜN

Ankara İşçi Meclisi yürütmesi adına yapılan konuşmalarda ise krize karşı mücadele ve işçi sınıfının tarihsel birikimi üzerine değinmeler yapıldı. İşçi sınıfının umudunu büyütme, burjuvalara "Kaçın işçiler geliyor!" dedirten yeni 15-16 Haziranlar yaratmak için kararlılığı büyütme, örgütlülüğü güçlendirme çağrısı yapıldı.

Piknik, forum bölümünün ardından 8 Eylül EYT mitingine ve Ankara İşçi Meclisi çalışmalarına katılım çağrısı ile sona erdi.

Sarıgazi'de kriz ve kıdem hakkının gaspıyla ilgili toplantı

Emperyalist-kapitalist sistemin dünya ve Türkiye ölçeğinde yaşadığı krizin etkileri sürüyor. Kriz ve kıdem tazminatı hakkının gaspına karşı bir süredir çalışma yürüten sınıf devrimcileri İstanbul Sarıgazi'de işçi toplantısı gerçekleştirdi.

Toplantıda öncelikle olarak krizin işçi sınıfı ve emekçilere yansımaları anlatıldı. Artan enflasyon, temel tüketim mad-

delerine gelen zamlar, işsizlik rakamları anlatılarak krizin geldiği boyut yansıtıldı. Sermaye iktidarının krizi fırsata çevirme ve faturasını emekçilere ödetme çalışmaları anlatıldı. Bu saldırıların bir ayağının kıdem tazminatı hakkının gaspı ve 11. Kalkınma Planı olduğundan bahsedildi. Hayata geçirmeye çalışacakları kölelik yasaları ve kıdem hakkının gas-

pıyla neler amaçlandığı anlatıldı.

Toplantı fabrika ve atölyelerden yasalara karşı tepkilerin anlatılmasıyla devam etti. Saldırı yasalarına karşı mücadelenin ve örgütlenmenin önemine değinilen toplantı daha geniş bir toplantının yapılması ve saldırı yasalarının işçi ve emekçilere anlatılması üzerine yapılan planlamalarla son buldu.

Sovyetler Birliği ile bütün ins

9 Eylül 1976'da yitirdiğimiz, Çin Halk Devrimi'nin büyük önderi Başkan Mao'yu saygıyla anıyoruz...

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 22. yıldönümünün yaklaşmakta olması nedeniyle, Çin-Sovyet Kültür Derneği benden bir makale istedi. Kendi gözlemlerime dayanarak Sovyetler Birliği ile Çin'i ilgilendiren bazı sorunları açıklığa kavuşturmak istiyorum. Çünkü bunlar bugün Çin'de halk arasında tartışılmaktadır ve henüz kesin bir sonuca varılamamıştır. Avrupa'daki savaş ve Çin-Sovyet ilişkileri ile ilgilenenlere fikirlerimi açıklamak için bu fırsattan yararlanmak istiyorum.

Bazı kimseler, bir dünya savaşının başlamasının Sovyetler Birliği'nin çıkarına olduğu için, onun dünya barışının devam etmesini istemediğini; şimdiki savaşın, Sovyetler Birliği'nin İngiltere ve Fransa ile bir karşılıklı yardımlaşma anlaşması yerine, Almanya ile bir saldırmazlık anlaşması imzalaması yüzünden çıktığını söylüyorlar. Ben bu görüşün yanlış olduğunu düşünüyorum. Çok uzun bir süre boyunca Sovyetler Birliği'nin dış siyaseti, tutarlı olarak bir barış siyaseti olmuştur. Bu siyaset Sovyetler Birliği'nin çıkarları ile insanlığın büyük çoğunluğunun çıkarları arasındaki yakın ilişki üzerine kurulmuştur. Sovyetler Birliği kendi sosyalist inşası için daima barışa, öbür ülkelerle barış ilişkilerini geliştirmeye ve Sovyet aleyhtarı bir savaşı önlemeye ihtiyaç duymuştur. Dünya çapında bir barışın sağlanması uğrunda Sovyetler Birliği, faşist ülkelerin saldırısını durdurmaya, sözde demokratik ülkelerin savaş kışkırtıcılığını önlemeye ve bir emperyalist dünya savaşının çıkmasını mümkün olduğu kadar ertelemeye ihtiyaç duymuştur. Sovyetler Birliği, her zaman, dünya barışı davası için büyük çaba harcamıştır. Mesela Milletler Cemiyeti'ne katılmış, Fransa ve Çekoslovakya ile karşılıklı yardımlaşma anlaşmaları imzalamış ve İngiltere ve barış isteyebilecek bütün ülkelerle güvenlik anlaşmaları yapmaya büyük çaba harcamıştır. Almanya ve İtalya beraberce İspanya'yı işgal edip, İngiltere, Birleşik Amerika ve Fransa ise sözde "müdahale etmeme" siyasetine sarıldıkları fakat

aslında saldırıya göz yumdukları zaman, Sovyetler Birliği "müdahale etmeme" siyasetine karşı çıktı ve Almanya ve İtalya'ya karşı direnişlerinde İspanyol Cumhuriyetçi güçlerine etkin destek sağladı.

Japonya Çin'i işgal ettiği ve bu üç devlet gene aynı "müdahale etmeme" siyasetini benimsedikleri zaman, Sovyetler Birliği, Çin'le sadece bir saldırmazlık anlaşması imzalamakla kalmadı, ona direnişinde etkin bir şekilde yardım etti. İngiltere ve Fransa Hitler'in saldırısına göz yumup Avusturya ve Çekoslovakya'yı feda ettiklerinde, Münih siyasetinin gerisinde yatan çirkin emelleri gözler önüne sermek için her türlü çabayı harcadı ve İngiltere ile Fransa'ya bundan sonraki saldırıları önlemek için önerilerde bulundu.

Bu yılın ilkbahar ve yazında Polonya en önemli mesele haline geldiği ve dünya savaşının başlaması gün meselesi olduğu zaman Chamberlain ve Daladier'nin bütün samimiyetsizliğine rağmen, Sovyetler Birliği tam dört ay boyunca savaşı önlemek için İngiltere ve Fransa ile bir karşılıklı yardımlaşma anlaşması imzalamak için görüşmeler yaptı. Ancak bütün bu çabalar İngiliz ve Fransız hükümetlerinin savaşa göz yumma, savaşı başlatma ve yayma emperyalist siyaseti tarafından boşa çıkarıldı. Bunun sonucunda dünya barışı davası yenilgiye uğratıldı ve emperyalist savaş başladı.

İngiltere, Birleşik Amerika ve Fransa hükümetleri bu savaşı gerçekten önlemeyi hiçbir zaman istemediler; tam tersine onun başlamasına yardım ettiler. Onların Sovyetler Birliği ile anlaşıp, eşitlik ve ilişkilerin karşılıklı olmasına dayanan gerçekten etkili bir karşılıklı yardım anlaşması yapmayı reddetmeleri, barış değil savaş istediklerini kanıtladı. Herkes biliyor ki bugünkü dünyada Sovyetler Birliği'nin reddedilmesi, barışın reddedilmesi anlamına gelir. İngiliz burjuvazisinin tipik temsilcisi olan Lloyd George bile bunu bilir.

İşte Sovyet-Alman Saldırmazlık Antlaşması bu şartlarda ve Almanya, Sovyet aleyhtarı faaliyetlerine son vermeyi kabul ettiği, Komünist Enternasyonal'e Karşı Antlaşma'dan vazgeçtiği ve Sovyet

sınırlarının dokunulmazlığını tanıdığı bir zamanda yapıldı. İngiltere, Amerika ve Fransa'nın planları Almanya'yı Sovyetler Birliği'ne saldırmaya kışkırtmaktı; böylece kendileri "dağın tepesinde oturup kaplanların kavgasını seyredecekler", Sovyetler Birliği ile Almanya birbirlerini yıpratıktan sonra aşağı inerek duruma hâkim olacaktı. Sovyet-Alman Saldırmazlık Antlaşması bu komployu yerle bir etti. Bazı yurttaşlarımız savaşa göz yuman, savaş çıkaran ve bir dünya savaşının çıkmasını hızlandıran İngiliz-Fransız emperyalistlerinin bu komplosunu gözden kaçırmakla, bu entrikacıların tatlı sözlerine aldanmış oldular. Bu kurnaz politikacılar İspanya'ya, Çin'e, Avusturya ve Çekoslovakya'ya karşı girişilen saldırıyı durdurmakla hiç ilgilenmiyorlardı. Tam tersine, tavşana kaç, tazıya tut diyen bir siyaset izleyerek, saldırıya göz yumdular ve savaş çıkardılar. Faaliyetlerini de utanmadan "müdahale etmeme" olarak tanımladılar. Aslında yaptıkları, "dağın tepesinde oturup, kaplanların dövüşmesini seyretmekti". Bütün dünyada birçok insan, Chamberlain ve ortaklarının tebensümlerinin arkasındaki caniyane planları görmeyerek ya da Sovyet-Alman Saldırmazlık Antlaşması'nın Chamberlain ve Daladier'nin Sovyetler Birliği'ni reddedip emperyalist bir savaş çıkarmaya karar vermelerinden sonra yapıldığını görmeyerek, onların tatlı sözlerine kandı. Artık bu insanlar uyanmalıdır. Sovyetler Birliği'nin son dakikaya kadar dünya barışını korumak için çaba göstermesi, Sovyetler Birliği'nin çıkarlarının, insanlığın ezici çoğunluğunun çıkarları ile bir olduğunu gösteriyor. Üzerinde durmak istediğim birinci mesele buydu.

Bazı kişiler şimdi ikinci emperyalist savaş başladığına göre, Sovyetler Birliği'nin belki de taraf tutacağını, başka bir deyişle, Sovyet Kızıl Ordusu'nun Alman emperyalist cephesine katılmak üzere olduğunu söylüyorlar. Ben bu görüşün yanlış olduğunu düşünüyorum. İster İngiliz-Fransızların, isterse Almanların açısından bakılsın, şimdi patlak veren savaş haksız, yağmacı ve emperyalist bir savaştır. Komünist Partileri ve bütün dünya halkları bu savaşa karşı ayaklan-

malı ve savaşan tarafların her ikisinin de emperyalist niteliğini ortaya koymalıdır. Çünkü bu emperyalist savaş dünya halklarına yarar değil zarar getirmektedir. Onlar, emperyalist savaşı destekleyen ve proletaryanın çıkarlarına ihanet eden sosyal-demokrat partilerin canice faaliyetlerini teşhir etmelidirler.

Sovyetler Birliği, Komünist Partisinin iktidarda olduğu sosyalist bir ülkedir. Bundan dolayı savaşa karşı iki yönlü, kesin bir tutumu vardır: 1) Haksız, yağmacı ve emperyalist savaşa katılmayı kesinlikle reddeder ve savaşan taraflara karşı kesin bir tarafsızlık uygular. Bu nedenle Sovyet Kızıl Ordusu hiçbir zaman ilkelere sırtını dönüp iki emperyalist savaş cephesinden birine katılmayacaktır. 2) Sovyetler Birliği haklı ve yağmacı olmayan kurtuluş savaşlarını etkin bir şekilde desteklemektedir. Örneğin bundan on üç yıl önce Kuzey Seferi savaşında Çin halkına ve bu yıla kadar Almanya ve İtalya'ya karşı sürdürdüğü savaşta İspanya halkına yardım etti. Son iki yıldır Çin halkına Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı'nda ve son birkaç aydan beri de Moğolistan halkına Japonya'ya karşı direnişinde yardım etmektedir. İlerde de kitlelerin ya da bir milletin kurtuluşu için başka ülkelerde verilecek savaşa, mutlaka yardım edecektir. Barışın korunmasına yardım edecek olan savaşa mutlaka yardım edecektir. Sovyetler Birliği'nin son yirmi iki yıllık tarihi bunu şimdiden ispatlamıştır. Tarih bunu ilerde de tekrar ispatlayacaktır.

Bazı kimseler Sovyet-Alman Ticaret Anlaşması'na dayanan Sovyet-Alman ticaretini, Almanya'nın yanında savaşa katılma olarak görüyorlar. Bu görüş de, ticareti savaşa katılmakla karıştırdığı için yanlıştır. Ticaret, savaşa katılmakla ya da yardım vermekle karıştırılmamalıdır. Mesela, İspanya savaşı sırasında Sovyetler Birliği Almanya ve İtalya ile ticaret yaptı, fakat kimse çıkıp da Sovyetler Birliği'nin Almanya ve İtalya'ya, İspanya'ya yaptıkları saldırıda yardım ettiğini iddia etmedi. Tam tersine, bu saldırıya karşı direnişinde İspanya'ya yardım ettiğini söylediler. Bunun nedeni Sovyetler Birliği'nin İspanya'ya gerçekten yardım etmiş

Sanlık arasındaki çıkar birliği

Mao Zedung

olmasıdır.

Gene aynı şekilde şimdiki Çin-Japon savaşında Sovyetler Birliği Japonya ile ticaret yapıyor, ama dünyada hiç kimse Sovyetler Birliği'nin Japonya'ya Çin'e karşı saldırısında yardım ettiğini söylemiyor. Tam tersine Çin'in bu saldırıya direnişine yardım ettiğini söylüyorlar; çünkü Sovyetler Birliği Çin'e gerçekten yardım etmektedir. Şu anda, dünya savaşına katılan her iki tarafın da Sovyetler Birliği ile ticarî ilişkileri var. Ama bu, hiçbir tarafa yardım ettiği anlamına gelmez; savaşa katıldığı anlamına ise hiç gelmez. Ancak savaşın niteliği değişirse, savaş bir ya da birkaç ülkede, gereken değişikliklerden geçer ve Sovyetler Birliği'ne ve dünya halklarına elverişli bir duruma gelirse, Sovyetler Birliği'nin yardım etmesi ya da katılması mümkün olur, yoksa olmaz.

Sovyetler Birliği'nin savaşan taraflardan biri ya da diğeri ile söz konusu ülkenin ne derece dost ya da düşman olduğuna bağlı olarak, az ya da çok, tercihli ya da daha az tercihli ticaret yapmak zorunda olması meselesine gelince, bu Sovyetler Birliği'nin değil savaşan tarafların tavrına bağlıdır. Ama bir ya da birkaç ülke Sovyet aleyhtarı bir tavır takınsalar bile, Almanya'nın 23 Ağustos'tan önce yaptığı gibi diplomatik ilişkileri sürdürmeyi ve ticarî anlaşmalar yapmayı kabul ettikleri ve ona savaş ilan etmedikleri sürece, Sovyetler Birliği onlarla ticarî ilişkilerini koparmayacaktır. Böyle ticarî ilişkilerin yardım anlamına gelmediği, savaşa katılmak anlamına ise hiç gelmediği iyice anlaşılmalıdır. Üzerinde durmak istediğim ikinci mesele buydu.

Çin'de birçok kimse Sovyet askerlerinin Polonya'ya girmesine şaşırды. Polonya meselesi değişik açılardan ele alınmalıdır: Almanya'nın, İngiltere'nin, Fransa'nın ve Polonya hükümeti, Polonya halkı ve Sovyetler Birliği'nin görüş açılarından. Almanya, savaşı, Polonya halkını yağmalamak ve İngiliz-Fransız emperyalist cephesinin bir kanadını çöktürmek için başlattı. Almanya'nın savaşı niteliği dolayısıyla emperyalisttir ve hoş görülmemeli, ona karşı çıkılmalıdır. İngiltere ve Fransa'ya gelince, onlar Polonya'yı malî sermayeleri için bir talan

alanı olarak gördüler; Alman emperyalistlerinin, dünya ganimetlerini yeniden bölüşme çabalarını boşa çıkarmak için onu kullandılar ve onu kendi emperyalist cephesinin bir kanadı haline getirdiler. Dolayısıyla, onların savaşı emperyalist bir savaştır; onların Polonya'ya sözde yardımları sadece Polonya'nın köleleştirilmesinde Almanya'yla yarışabilmelerine hizmet ediyor. Bu savaşa da göz yumulmamalı ona karşı çıkılmalıdır.

Polonya hükümetine gelince, bu hükümet, işçileri, köylüleri amansızca sömüren, Polonyalı demokratları ezen Polonyalı toprak ağalarının ve burjuvazinin faşist ve gerici hükümetiydi. Bundan da öteye bu hükümet, sayıları on milyonu aşan Ukraynalıları, Beyaz Rusları, Yahudileri, Almanları, Litvanyalıları ve Polonyalı olmayan başka azınlık milliyetlerini insafsızca ezen Büyük Polonya şovenlerinin hükümetiydi. Bu hükümetin kendisi de emperyalist bir hükümetti. Savaşta bu gerici hükümet Polonya halkını, İngiliz ve Fransız malî sermayesinin çıkarları uğruna gözü kapalı feda etti, gönüllü olarak gerici uluslararası malî sermaye cephesinin Polonya'daki şubesi olarak hizmet etti. Yirmi yıl boyunca Polonya hükümeti Sovyetler Birliği'ne karşı çıktı ve İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği arasındaki görüşmelerde Sovyetler Birliği'nin askerî yardım teklifini inatla reddetti. Dahası bu son derece beceriksiz bir hükümetti. Bir milyon beş yüz bin kişilik muazzam ordusu daha ilk darbeye dağıldı ve Polonya halkını Alman emperyalizminin çizmeleri altında bırakarak sadece iki hafta içinde ülkenin mahvolmasına sebep oldu. Polonya hükümetinin büyük suçları işte bunlardı. Bizim bu hükümet için sempati beslememiz yanlış olur.

Polonya halkına gelince, onlar kurban durumundadırlar. Onlar Alman faşistlerinin, kendi gerici toprak ağası ve burjuva sınıflarının zulmüne karşı ayaklanmalı ve bağımsız, özgür ve demokratik bir Polonya devleti kurmalıdırlar. Hiç kuşkusuz bizim sempatiğimiz Polonya halkındır.

Sovyetler Birliği'ne gelince, onun yaptıkları tamamen haklıdır. Sovyetler Birliği iki sorunla karşı karşıyaydı. Birinci sorun şuydu: Bütün Polonya'yı Alman

emperyalistlerinin egemenliğine bırakmak mı, yoksa Doğu Polonya'daki azınlık milliyetlerinin kurtuluşlarına yardım etmek mi? Sovyetler Birliği ikinci yolu seçti.

1918'de Brest-Litovsk Anlaşması imzalandığı zaman, üzerinde Beyaz Rusların ve Ukraynalıların yaşadığı geniş bir bölge yeni doğmuş olan Sovyet devletinden Alman emperyalistleri tarafından koparılmış ve sonradan Versay Anlaşması'yla keyfi olarak gerici Polonya hükümetinin yönetimi altına verilmişti. Şimdi Sovyetler Birliği sadece kaybettiği topraklarını geri almış, ezilen Beyaz Rusları ve Ukraynalıları kurtarmış ve onları Alman zulmüne karşı korumuştur. Son günlerde gelen haberler bu azınlık milliyetlerinin Kızıl Orduyu nasıl yiyecek ve içeceklerle, sıcak bir şekilde kurtarıcıları olarak karşıladıklarını gösteriyor. Buna karşılık Alman askerleri tarafından işgal edilen Batı Polonya'dan ya da Fransız askerleri tarafından işgal edilen Batı Almanya'dan buna benzer bir tek haber gelmedi. Bu, Sovyetler Birliği'nin savaşının haklı ve yağmacı olmayan bir kurtuluş savaşı olduğunu, zayıf ve küçük milletlerin kurtulmasına yardım eden ve halkları özgürlüğe kavuşturan bir kurtuluş savaşı olduğunu açıkça gösteriyor.

Öbür taraftan Almanya'nın, İngiltere'nin ve Fransa'nın yürüttükleri savaş, başka halkları ve milletleri ezmek için yapılan haksız, yağmacı ve emperyalist bir savaştır. Sovyetler Birliği'nin karşılaştığı ikinci sorun, Chamberlain'ın eski Sovyet aleyhtarı siyasetine devam etmek istemesiydi. Onun siyaseti birinci olarak, Almanya'yı büyük bir abluka altına almak ve batıdan baskı uygulamak; ikinci olarak, Almanya'yı yalnız bırakabilmek için Amerika'yla bir ittifak kurmak ve İtalya, Japonya ve Doğu Avrupa'nın öbür ülkelerini satın almak; ve üçüncü olarak da Almanya'ya Polonya'yı, hatta Romanya ve Macaristan'ı rüşvet olarak vermekti. Kısacası Chamberlain, Almanya'yı Sovyet-Alman Saldırmazlık Antlaşmasını bozmaya ve toplarını Sovyetler Birliği'ne çevirmeye zorlamak için her türlü tehdit ve rüşvete başvurdu.

Bu komplo bir süredir devam ediyor ve daha da devam edecektir. Güçlü Sovyet ordusunun, Sovyetler Birliği'nin kendi topraklarını geri almak ve oradaki zayıf ve küçük milliyetleri kurtarmak için Doğu Polonya'ya girmesi, aynı zamanda, Alman saldırgan güçlerinin doğuya doğru genişlemesini önlemeyi ve Chamberlain'ın komplosunu bozmayı amaçlayan pratik bir önlemdi. Son birkaç günün haberlerine bakılırsa Sovyet siyaseti çok başarılı olmuştur. Bu, Sovyetler Birliği'nin çıkarlarının, gerici Polonya yönetimi altındaki ezilen halklar da dâhil ol-

mak üzere insanlığın ezici çoğunluğunun çıkarlarıyla bir olduğunu somut olarak göstermektedir. Üzerinde durmak istediğim üçüncü mesele buydu.

Sovyet-Alman Saldırmazlık Antlaşması'nın imzalanmasından sonra meydana gelen durum Japonya'ya büyük bir darbe indiriyor. Çin'e ise büyük bir yardım teşkil ediyor. Bu, Japonya'ya karşı direnenlerin durumunu güçlendiriyor, teslimiyetçilerin durumunu ise zayıflatıyor. Haklı olarak Çin halkı bu anlaşmayı sevinçle karşıladı. Fakat Nomonhan Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasından beri İngiliz ve Amerikan haber ajansları, yakında bir Sovyet-Japon Saldırmazlık Antlaşması'nın imzalanacağı hikâyesini yaymakla meşguller. Bu, Sovyetler Birliği'nin artık Çin'e yardım etmeyeceğini düşünen bazı Çinliler arasında tereddüde yol açıyor. Ben onların yanıldıkları kanısındayım. Nomonhan Ateşkes Anlaşması'nın niteliği bundan önceki Çang Kufeng Ateşkes Anlaşması'nın niteliğiyle aynıdır. Bunun anlamı yenilgiyi kabul eden Japon militaristlerinin Sovyet ve Moğolistan sınırlarının dokunulmazlığını tanımak zorunda kalmalarıdır. Bu ateşkes anlaşmaları Sovyetler'in Çin'e yardımını azaltmasına değil arttırmasına olanak sağlayacaktır.

Japon-Sovyet Saldırmazlık Antlaşması söylentilerine gelince, Sovyetler Birliği bunu yıllardır öneriyor, Japonya ise bunu her defasında reddediyor. Şimdi Japon hâkim sınıfının bir kesimi Sovyetler Birliği ile böyle bir anlaşma yapmayı istiyor, ancak Sovyetler Birliği'nin kabul edip etmeyeceği, anlaşmanın Sovyetler Bir-

liği'nin ve insanlığın ezici çoğunluğunun çıkarlarına uygun olup olmadığı temel ilkesine bağlıdır. Özel olarak da anlaşmanın Çin millî kurtuluş savaşının çıkarlarıyla çelişip çelişmediğine bağlıdır.

Stalin'in Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin bu yılın 10 Mart'ındaki 18. Kongresine verdiği rapora ve Molotov'un SSCB Yüksek Sovyet'inde 30 Mayıs'ta yaptığı konuşmaya bakacak olursak, bence Sovyetler Birliği bu temel ilkeden vazgeçmeyecektir. Anlaşma imzalanırsa bile, Sovyetler Birliği Çin'e yardım etmek konusundaki hareket serbestisini kısıtlayıcı hiçbir şeye razı olmayacaktır. Sovyetler Birliği'nin çıkarları Çin'in millî kurtuluşunun çıkarlarıyla hiçbir zaman çelişmeyecek, daima ona uygun olacaktır. Bence bundan hiç şüphe edilemez. Sovyetler Birliği'ne karşı önyargıları olan kimseler Nomonhan Ateşkes Anlaşması ve Japon-Sovyet Saldırmazlık Antlaşması söylentilerinden, mesele çıkarmak ve Çin ve Sovyetler Birliği gibi iki büyük millet arasında soğukluk yaratmak için yararlanıyorlar. İngiliz, Amerikan ve Fransız komplocularının ve Çinli teslimiyetçilerin yaptığı budur. Bu son derece tehlikeli olduğu için onların kirli oyunlarını iyice teşhir etmeliyiz.

Açıktır ki, Çin'in dış siyaseti Japon saldırısına karşı direnmek olmalıdır. Bu siyaset, esas olarak kendi gücümüze güvenmekle beraber, dışardan yardım alma olasılığını gözardı etmemek demektir. Şimdi emperyalist dünya savaşı başladığına göre, dış yardım başlıca üç kaynaktan gelecek demektir: 1. Sosyalist

Sovyetler Birliği, 2. kapitalist ülkelerin halkları ve 3. sömürge ve yarı-sömürgelelerdeki ezilen milletler. Bunlar bizim güvenebileceğimiz tek yardım kaynaklarıdır. Gelmesi sağlansa bile bunların dışındaki her türlü dış yardım denebilecek şeyi, sadece tamamlayıcı ve geçici olarak görebiliriz. Tabii ki Çin şöyle tamamlayıcı ve geçici dış yardımlar almaya çalışmalıdır, fakat ona hiçbir zaman bel bağlamamalı ya da bu yardımın güvenilir olduğunu düşünmemelidir. Emperyalist savaşta, savaşan taraflara karşı Çin kesin bir tarafsızlık gütmeli ve hiçbir tarafa katılmamalıdır. Çin'in İngiliz-Fransız emperyalist savaş cephesine katılmasını istemek, Direnme Savaşı'na ve Çin milletinin bağımsızlık ve kurtuluş mücadelesine zararlı olan teslimiyetçi bir görüştür ve derhal reddedilmelidir. Bu, sözünü etmek istediğim dördüncü konuydu.

Bu dört konu yurttaşlarımız tarafından geniş bir şekilde tartışılmaktadır. Amaç Japon saldırısına karşı zafer kazanmak olduğu için, uluslararası meselelerin incelenmesi, emperyalist dünya savaşı ile Çin'in Direnme Savaşı arasındaki ilişkilerin ve Sovyetler Birliği ile Çin arasındaki ilişkilerin ele alınması çok iyi bir şeydir. Burada bu konular üzerindeki temel görüşlerimden bazılarını ortaya koydum ve okuyucuların da bu görüşler hakkındaki düşüncelerini açıklamaktan kaçınmayacaklarını umut ediyorum.

28 Eylül 1939

(Seçme Eserler, Cilt: 2, Kaynak Yayınları, s. 278-287)

İşgalci-saldırgan politikanın bumerangı

Dünyanın dört bir yanından devşirilip Türkiye üzerinden Suriye'ye taşınan cihatçı ölüm taburlarının son kalesi İdlib'in düşüş süreci başladı. Rusya'nın hava desteğiyle saldırıya geçen Suriye ordusu, kısa sürede stratejik önemi olan bazı kasabaları cihatçı çetelerden temizledi. Sonun geldiğini anlayan çetelerle onlara destek veren aileleri İdlib'e yakın Cilvegözü-Bab el Heva Sınır Kapısı'na yığıldı. Kolluk kuvvetleri şiddet kullanarak sınır geçişini engelleyince, çetelerle "siviller" Türkiye karşıtı sloganlar atarak, 2011'den beri kendilerine destek veren AKP-saray rejimini ihanetle suçladılar. Bu olaylar, 8 yıllık AKP-çihatçı ittifakının çatlama noktasına geldiğine işaret ediyor.

SARAYDA UYKULAR KAÇTI

İdlib'deki gelişmeler, Suriye topraklarını işgal etmeyi marifet sanan dikta rejimin sarayında alarm zillerinin çalmasına neden oldu. Zira son günlerde yaşanan gelişmeler cihatçı çeteleri kullanarak İdlib'i işgal etme hayallerini yerle bir etti. AKP şefi T. Erdoğan'la müritleri kaçınılmaz gerçeğe yüz yüze kaldılar. Yayılmacı hırsları kursaklarında kaldığı gibi hem cihatçılar hem aileleri Türkiye'ye geçmek istiyor. Zaten Suriye'den çıkış için başka yolları kalmadı. Çözüm arayışı telaşına düşen AKP şefi, soluğu Moskova'da aldı. Ancak özünde değişen bir şey olmadı.

2011'den beri cihatçı canavarı besleyen AKP-saray rejimi, büyüttüğü canavarı kontrol altına almaktan acizdir. İşgalci-yayılmacılık hırsı Suriye yönetimini yıkma aymazlığıyla birleşince, dış politikada fiyaskolar birbirini izledi. AKP-MHP koalisyonunun izlediği bu uğursuz politika Suriye'nin yakılıp yıkılmasında, milyonlarca insanın trajedi yaşamasında önemli bir rol oynadı.

Suriye halkları şahsında insanlığa karşı ağır suçlar işleyen saray rejimi, çatışmaların sona ermesini engellemek için halen elinden geleni ardına koymuyor. Fırat'ın doğusunda ABD'nin kanlı elleri, batısında T. Erdoğan AKP'sinin kirli hesapları... Ancak tüm çırpınmalara rağmen saraydakileri diken üstünde bırakan gelişmelerin önü alınamıyor.

SİVİLLERİ KALKAN YAPMA PERVASIZLIĞI

Ankara'daki dikta rejimin şeflerinin

İdlib'deki gelişmeler, Suriye topraklarını işgal etmeyi marifet sanan dikta rejimin sarayında alarm zillerinin çalmasına neden oldu. Zira son günlerde yaşanan gelişmeler cihatçı çeteleri kullanarak İdlib'i işgal etme hayallerini yerle bir etti.

vaazlarına bakılırsa, tek dertleri İdlib'deki sivilleri korumaktır. Yayılmacı hırsları için Suriye'yi savaş cehennemine atanlar halen utanmadan sivillerin hayatından endişe duyduklarını, İdlib'i cihatçılardan kurtarmanın "insani felaket" yaratacağını iddia ediyorlar. Bu aynı güçler yüz binlerce Suriyelinin ölümüne, milyonların yerini-yurdunu terk etmesine neden olan politikaların icraatçılarıdır aynı zamanda. Suriye'de çatışmalar başlamadan mülteci kampları kuran T. Erdoğan AKP'si, o zaman da siviller için ağıt yakıyordu. Sekiz yıldır riyakar ağıtlar yakıp duruyorlar. Ama aynı zamanda savaşın bitmesini engelleyerek sivil halkın ateş çemberinden çıkmasına da engel oluyorlar.

Bu tiksinti verici vaazlar şimdi de İdlib için yenileniyor. Güya İdlib'de "insani trajedi" olsun istemiyorlar. Tek dertleri ise, cihatçı çetelerin korunmasıdır. Kafa kesen-karın deşen cihatçılara arsızca destek verenlerin bu "insani" duyarlılığına elbette itibar eden kimse kalmadı.

İFLAS ETMİŞ POLİTİKADA ISRAR

AKP-saray rejiminin Suriye politikası döne döne hezimete uğradı. Ama işgal ve yayılmacılık histerisi ile Kürt halkına düşmanlıkları bu uğursuz politikada ısrarlı

olmalarını kaçınılmaz kıldı. Oysa bu politika Suriye halklarına tarifsiz acılar yaşattı-yaşatıyor. Ancak sorun bundan ibaret değil. Çünkü bu uğursuz politikalar Türkiye işçi sınıfıyla emekçilerine de ağır bir faturaya dönüştü. Cihatçı terör veba gibi yayılırken peş peşe yapılan zamlar, sosyal yıkım politikalarının pervasızca uygulanması, ırkçılığın körüklenmesi, işsizliğin çığ gibi büyümesi, yoksulluğun-sefaletin yaygınlaşması vb... Tüm bu musibetler saray rejiminin izlediği politikalarla doğrudan bağlantılıdır.

Zamanında saray rejiminin Suriye'ye düşmanca saldırmasına seyirci kalan işçiler-emekçiler ise şimdi bu sessizliğin bedelini ödüyorlar. Son dönemde ırkçılığın derinleştirilmesi, "Suriyeli düşmanlığı" virüsünün yayılması ise, yine dönüp-dolaşıp emekçileri vuracaktır. Sermayenin demir yumruğu AKP-saray rejimi, fiyaskoyla sonuçlanan yayılmacı hırslarının bedelini de emekçilerin sırtına yıkıyor. Ekonomik-sosyal-siyasal sorunlar arttıkça da rejim emekçilere yüklenmeye devam edecek. Yani işgalci-yayılmacı politika sadece güncel planda değil, gelecek açısından da birçok sorun yaratmaya aday. Zira bu politika bir bumerang gibi dönerek rejimi vurmaya başladı. Rejim

ise, bedeli emekçilere ödetmek için her yola başvuracak tıynettedir.

YAYILMACI POLİTİKALAR REDEDİLMELİ

Genelde Ortadoğu özelde Suriye politikasının döne döne iflası, AKP-saray rejiminin saygınlığını yerle bir etti. Buna rağmen ciddi bir toplumsal muhalefetle karşı karşıya kalmadığı için, iktidar ayakta durabiliyor. Çünkü halen faturayı emekçilerin sırtına yıkabilmek mümkün oluyor. Bu gidişati tersine çevirmek için, öncelikle esas bedeli ödeyen işçi sınıfının ve emekçilerin buna dur demeleri gerekiyor.

Zulmün kamçısıyla ayakta duran tek adama dayalı dikta rejimini dize getirmek zor görünse de işçi sınıfının örgütlü gücü karşısında duramaz. Bunun için hem her türlü faturayı rejimle temsil ettiği sermaye sınıfına ödetme kararlılığı gösterilmeli hem yayılmacı-işgalci politikalara karşı net bir tutum alınmalıdır. Unutulmalıdır ki, dış politikada saldırganlığa-işgalciliğe-yayılmacılığa karşı duramayan bir sınıf, düzenin dayattığı-dayatacağı ağır faturaları da ödemeye mahkum olacaktır.

Hegemonya mücadelesi olarak “ticaret savaşları”

A. Engin Yılmaz

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın ardından ABD, emperyalist sistemin tartışılmaz hegemon gücü olarak yükseldi. Savaşta harabeye dönmüş olan Avrupa'nın karşısına güçlü ekonomisi, savaşta zarar görmemiş endüstrisi ve askeri gücüyle dikilen ABD, batılı emperyalistlerin kendilerini toparlamasına da yardımcı oldu ve dünya ekonomisini ayağa kaldırdı. '70'li yıllardan sonra egemenliği aşınma ve sarsılma sürecine girse de 20. yüzyılın sonuna kadar kapitalist dünyanın tek hegemon gücüyü.

20. yüzyıl, Doğu Bloku ve Sovyetler Birliği'nin çöküşü ile kapandı. Bu gelişme dünya ilişkiler sistemini kökten değiştirdi. Dünya jandarması olarak ABD, “Hür dünya”nın efendisi olarak ortaya çıkan “yeni dünya”ya “yeni bir düzen” verme (Yeni Dünya Düzeni) liderliğini üstlendi. 11 Eylül'ün ardından ise 21. yüzyılın bir Amerikan yüzyılı olacağı ilan edildi.

11 Eylül saldırısı, çoktan başlamış bulunan gerilemesini durdurmak, sistem karşıtı güçleri ve kendi rakiplerini ezmek ve bu yolla dünya hakimiyetini korumak ve güçlendirmek için ABD emperyalizmi bakımından bulunmaz bir fırsat oldu. ABD bunu bir imkana çevirmek için kendi ifadesiyle “yıllara yayılacak ve tüm dünyayı kapsayacak” bir savaşlar dizisi başlattı.

“Ya bizimle berabersin ya karşımızdasın” ikilemini dünyaya dayatarak ve “dünya lideri” olarak en ufak bir itiraza bile tahammül etmeyerek, buyurgan ve tehditkar küstahlığıyla tüm emperyalistleri peşine takarak, Afganistan'a saldırdı. Rakipsiz olan ekonomik, teknolojik ve askeri gücüne yaslanarak savaşlar serisi başlatan ve sıranın öteki “şer eksen” ülkelerine geleceğini ilan eden ABD, böylece 21. yüzyılın da tek hegenomik gücü olma peşinde koşuyordu.

'90'lı yıllarda Doğu Bloku ve Sovyetler Birliği'nin yıkılışıyla birlikte ABD, “sosyalist blok”un siyasi ve askeri rekabetinin dizginleyici faktöründen kurtuldu. Aynı zamanda, söz konusu bloğun temsil ettiği “sosyalizmin” kapitalizmin alternatifi olduğu tezinden de “kurtulmuştu.” Böylece kapitalizmin ya da “serbest piyasa ekonomisi”nin alternatifsiz ve yaşanılır tek sistem olduğu, “tarihin sonu” naraları eşliğinde ilan edilmişti.

Hegemonik konumu durdurulamaz biçimde sarsılmış bulunan ABD emperyalizmi, buna rağmen halen de sahip olduğu çok yönlü üstünlükleri kullanarak uluslararası ilişkiler alanında saldırgan ve savaşçı bir politika izliyor. Ükelere saldırıyor ve işgallere girişiyor. Dünyanın birçok yerinde, askeri darbeler de dahil olmak üzere sayısız kirli yöntemle başvurarak, iktidarlar değiştirmek için çırpınıyor.

Artık sorunlar emperyalist dünyanın kendi içinde yaşanmakta, rakipler de oradan çıkmaktaydı. Alternatifsizliği ilan edilen kapitalist dünyanın en güçlüleri arasında kıyasıya bir nüfuz ve pazar kavgası giderek kızıştı. Bu kavgada, çeşitli emperyalist odakların yanı sıra Çin Halk Cumhuriyeti de bir dünya devi olarak yükseliyor ve ABD'nin karşısına dünyanın ikinci büyük gücü olarak dikilmiş bulunuyor.

ABD ile ekonomik, teknolojik ve askeri alanda neredeyse boy ölçüşebilecek bir konuma yükselen Çin, ABD için mutlak şekilde dizginlenmesi gereken büyük bir rakiptir. Yükselişini sürdüren ve emperyalist hegemonya mücadelesinde ABD'nin başlıca hedefi haline gelen Çin, ABD ile kıyasıya bir rekabet ve çok yönlü bir mücadele içindedir.

“Ticaret savaşı” bunun bir parçasıdır. Trump yönetiminin başlattığı ticaret savaşının genişleyerek ve yeni boyutlar alarak kapitalist sistemi derinden sarsabileceğine dair kaygıları büyüyor. Zira hegemonya krizinin çarpıcı ifadesi olan ticaret savaşlarının dünya pazarına etkisinin yıkıcı olacağı, genel kabul görüyor.

TRUMP'IN “ÖNCE AMERİKA” SLOGANIYLA BAŞLATTIĞI TİCARET SAVAŞI

Seçim kampanyasında Çin mallarına vergi koymayı vadeden Trump, “Önce Amerika” sloganıyla başkanlık koltuğuna oturmuş ve ABD tekellerini uluslararası rekabetten korumak için ulus devletin önceliğini vurgulayarak, kapitalist küreselleşmeyi “karşısına” almıştı. Ticaret savaşlarından korkmadığını, bunun ABD'nin yararına olacağını savunan Trump, buna uygun adımlar attı.

Ucuza mal edilen ürünlerin fikir ve tasarımı konusunda Çin'i hırsızlıkla suçlayan Trump, 2018 yılının başlarında “çok aptalca olan ticaret anlaşmaları ve politikaları nedeniyle” ABD'nin yıllık 800 milyar dolar bütçe açığı verdiğini ve buna bir son vereceğini söylemişti.

ABD tarafındaki korumacı hamlenin açılışı, 2018 Ocak'ında güneş panelleri ve çamaşır makinelerini kapsayan adımların atılmasıyla yapıldı. Çin'e yönelik bu saldırının aynı zamanda Malezya, Güney Kore ve Vietnam'ın ihracatını da etkilediği görüldü. Ardından da çelik ithalatına yüzde 25, alüminyum ithalatına ise yüzde 10

ek gümrük vergisi getirileceği açıklandı. Hedefte Çin olmakla birlikte çelik ihtilatında, en fazla zarar görenlerin başında Kanada ve AB yer alıyor. Bunları, ulusal güvenlik adına başta Çin olmak üzere rakip ülkelerin tekellerine karşı başka saldırılar takip etti.

Bu hamleler, ticaret savaşının Trump tarafında başlatıldığının ilanı kabul edilmişti.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrasında emperyalist sistemin hegemon gücü olan ABD, uluslararası ticarette kurduğu üstünlüğe dayanarak, gümrük duvarlarının yükseltilmesine karşı çıkıyor, sermaye ve meta akışı önündeki engellerin kaldırılması için bu duvarların yıkılmasını savunuyor ve tüm dünyaya serbest ticareti dayatıyordu. Şimdi aynı ABD, bizzat kendisi ulusal gümrük duvarlarını gitgide yükselterek, dünya ölçüsünde sert bir ticaret savaşı başlatmış bulunmaktadır. Bu, aynı zamanda “serbest ticaret” efsanesine de indirilmiş bir darbedir. Dolayısıyla ABD, kendi yarattığı kurallara dayalı çok yönlü ticaret düzeninin “sonunu” getirmeye çalışmakla suçlanmaktadır. “Çin'e özgü sosyalizm” ise uluslararası kurallara uymadığı gerek-

çesiyle ABD'yi DTÖ'ye şikayet ediyor ve serbest ticaretin militanlığını yapıyor.

Bu savaşta, serbest piyasa ekonomisinin ve serbest ticaretin zarar göreceğini söyleyen Çin, kendisinin bu savaşı kaybetmeyeceğini, barış istediklerini ama savaşa da hazır olduklarını belirterek misillemelerde bulunuyor. Bunu yaparken de sorunu ağırdan almayı, tansiyonu düşürmeyi tercih ediyor. Ekonomik büyümesini güvenceye almaya çalışarak uluslararası alanda nüfuzunu arttırmayı hedefleyen Çin, "Tek Yol Tek Kuşak" ve "Made in China 2025" isimli projeleriyle önemli çıkışlar yapıyor. Zira Çin'in küresel bir güç olma yolundaki atılımının en sembolik ifadeleri olan bu dev projelerle Çin, çok geniş coğrafyayı etkisi altına almaya çalışıyor ve önemli başarılar da elde etmiş bulunuyor.

Dünyanın bu iki ekonomik gücü arasında yaşanan ticaret savaşlarının bu iki küresel güçle sınırlı kalmayacağı belliydi, bunun emperyalist cephede saflaşmalara ve küresel sonuçlara yol açacağı kesindi. Nitekim ABD, artık yalnızca Çin gibi büyük bir güçle değil, aynı zamanda Avrupalı rakipleriyle de karşı karşıyadır.

Alman Başbakanı Angela Merkel'in, "Artık Avrupalılar tamamıyla başkalarına bağımlı değil, kendi kaderimizi kendi ellerimize almalıyız" sözleriyle AB, ABD'nin dünya liderliği karşısına bağımsız bir emperyalist odak olarak konumlanmak arzusunu dile getiriyordu. ABD'nin çelik ve alüminyum vergilerine karşı AB'nin bir dizi ürüne 2,8 milyar avroluk gümrük tarifesiyle misillemede bulunması da bunun ticaret savaşı çerçevesindeki ifadesidir.

"ATEŞKESLE SOLUKLANMA" NIN ARDINDAN YENİDEN TIRMANIŞ

30 Kasım-1 Aralık tarihleri arasında Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te düzenlenen G20 Zirvesi'nde gerçekleşen ABD Başkanı Trump ve Çin Devlet Başkanı Xi Jinping görüşmesinin ardından, ticaret savaşına üç aylık süre boyunca ara ve-

rilmesi kararı alındı. "Ateşkes" gereğince, her iki taraf karşılıklı olarak yeni ek gümrük vergisi getirmeyecek, karşılıklı olarak birbirilerinin pazarına ulaşmaları kolaylaşacak, siber suçlara karşı ortak hareket edilecek ve yanı sıra Çin ABD'den tarım ürünlerinin yanı sıra önemli miktarda enerji ve endüstri ürünleri ithal ederek, iki ülke arasındaki ticaret dengesizliğinin azaltılmasına katkı yapacak vb. İki ülkenin 3 aylık müzakere sürecinin sonunda bir anlaşma sağlayamaması durumunda, yüzde 10'luk tarifenin yüzde 25'e yükseltileceği belirtildi.

Çin açısından bir taviz olarak değerlendirilen "ateşkes" in ardından ticaret savaşları yeniden hızlandı.

İki lider arasındaki anlaşmaya rağmen, Trump'ın Mayıs ayında "ulusal güvenlik" gerekçesiyle Çin teknoloji devi olan Huawei'yi kara listeye alması, Huawei'nin tepe yöneticisinin Kanada'da gözaltına alınması ticaret savaşını yeni bir düzeye taşıdı. Çin Dışişleri Bakanlığı "yakalama kararını protesto ettiklerini" bildirmek için ABD Büyükelçisi'ni bakanlığa çağırmişti. ABD'nin Ticaret Temsilcisi Robert Lighthizer'in yanı sıra bazı ticari danışmanlar da Huawei vakasının yasal bir konu olduğunu ve Çin ile yürütülen görüşmeleri gözlemlemeyeceği-

ni savunuyor.

Küresel piyasaları kaygılara boğan ABD-Çin ticaret savaşı karşılıklı adımlarla büyümeye devam ediyor. ABD yönetimi, Çin'den ithal edilen 34 milyar dolar değerindeki 800'den fazla ürüne yüzde 25 ek gümrük vergisi uygulamaya başladı. Trump'ın "teknoloji hırsızlığı ile adaletsiz ticaret uygulamaları" nedeniyle Çin menşeli teknoloji ürünlerine uygulama kararı aldığı 50 milyar dolarlık gümrük vergilerinin ilk bölümü hayata geçti. 16 milyar dolar değerindeki 300'e yakın ürünü içeren ikinci bölümün ise temmuzun sonunda ya da ağustosta hayata geçirilmesi planlandı.

Pekin yönetimi buna misillemeyle yanıt verdi. Çin Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Gao Fing, yaptığı açıklamada "Çin asla ilk ateş eden taraf olmayacak ancak ABD vergi tedbirleri aldığı takdirde, Çin de kendi ülkesinin ve halkının temel çıkarlarını korumak için buna karşılık vermeye mecbur kalacaktır" dedi. Trump ise Çin'in tarifelere misillemeyle karşılık vermesi halinde ülkeye 200 milyar dolarlık daha gümrük vergisi getirilmesinin talimatını verdiğini açıklamıştı.

Çin'in 75 milyar dolarlık ABD ihracat ürününe getirdiği ek gümrük tarifelerini arttırmasını "siyasi" diye yorumlayan

Trump, buna karşılık 1 Ekim'den itibaren 250 milyar dolarlık Çin ürününe getirilecek yüzde 25'lik gümrük vergisini yüzde 30'a yükselttiğini, kalan 300 milyar dolarlık Çin ihracat ürününe ise 1 Eylül'de uygulanmaya başlamak üzere, yüzde 10'luk gümrük vergisini de yüzde 15'e çıkaracağını açıkladı.

Uzun yıllardır Çin ve diğer birçok ülkenin ABD ticaretinde, fikri mülkiyet hırsızlığından ve daha birçok konudan menfaat elde ettiğini ileri süren Trump, başkan olarak, bunun olmasına artık izin veremeyeceğini, adil ticarete ulaşma ruhuyla, bu haksız ticaret ilişkisini dengeleyeceğini söyleyerek, "Çin, ABD'nin 75 milyar dolarlık ürününe yeni gümrük vergileri koymamalıydı" ifadesiyle öfkesini dile getirdi. "Ülkemiz yıllardır, aptalca bir şekilde, Çin sebebi ile trilyonlarca dolar kaybediyor. ... Bunun olmasına izin veremeyeceğim. Çin'e ihtiyacımız yok, açıkçası onlarsız daha iyi olurdu" çıkışında bulunan Trump, böylece savaşı tırmandıracağını ilan etti.

Hegemonik konumu durdurulamaz biçimde sarsılmış bulunan ABD emperyalizmi, buna rağmen halen de sahip olduğu çok yönlü üstünlükleri kullanarak uluslararası ilişkiler alanında saldırgan ve savaşçı bir politika izliyor. Ülkelere saldırıyor ve işgallere giriyor. Dünyanın birçok yerinde, askeri darbeler de dahil olmak üzere sayısız kirli yöntemle başvurarak, iktidarlar değiştirmek için çırpınıyor. Yanı sıra çeşitli ülkelere ambargolar uygulamakta ve bunu da hemen tüm dünyaya dayatmakta, imzaladığı uluslararası antlaşmaları tek taraflı olarak iptal etmektedir.

Tüm bunların da bir sonucu olarak emperyalist dünyadaki çok yönlü çelişki ve çatışmalar giderek sertleşmektedir. Küresel ekonomik krizin de etkisiyle, bu çatışma iktisadi, mali ve ticari alanlarda da kızışmaktadır. Kapsamı genişleyen ticaret savaşları bunun güncel örneğidir.

Rusya ve İran'dan "güvenli bölge" açıklaması

Rusya ve İran dışişleri bakanları, 2 Eylül'de yaptıkları görüşme sonrası düzenledikleri basın toplantısında, ABD-Türkiye arasındaki "güvenli bölge" ortaklığına dair konuşarak "Suriye'nin toprak bütünlüğü" vurgusu yaptı.

İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif, Moskova'da Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ile görüştü. Dışişleri bakanları, görüşme sonrasında ortak basın toplantısı düzenledi.

Sergey Lavrov "güvenli bölge" ko-

nusunda ABD-Türkiye arasındaki müzakereleri takip ettiklerini belirterek Erdoğan'ın ziyaretinde Putin'e konuyla ilgili bilgi verdiğini dile getirdi. Fırat'ın doğusuna dair alınacak kararlarda Arap aşiretlerinin çıkarlarına saygı duyulması beklentilerini dile getiren Lavrov, Suriye'nin egemenliğinin korunması dileklerini belirtti.

İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif ise ABD'nin "güvenli bölge"deki varlığının gerilime sebep olacağını söyleyerek

şöyle konuştu:

"ABD'nin Fırat'ın doğusundaki varlığı, çeşitli aşiretler arasındaki görüş ayrılıklarının artmasına ve uzun süreli aşiret çatışmalarına yol açar. Bu nedenle ABD'nin varlığının gayri meşru, yıkıcı olduğunu ve Suriye'nin toprak bütünlüğünü ihlal ettiğini düşünüyoruz."

Türkiye'nin sözde "sınır güvenliği kaygısı"na da değinen Zarif, "Suriye hükümetiyle işbirliği yapılması" çağrısında bulundu.

Amazonlar, ekolojik yıkım ve kapitalizm

Amazon Ormanları haftalardır içindeki canlılarla birlikte yanıyor. Yanan ve yok olan, aynı zamanda yüz binlerce yılda oluşan ekosistemdir ve yerli halkın yaşam alanlarıdır. 2013 yılından bu yana gerçekleşen yangınlarda %83 oranında artış yaşandığı söyleniyor. Bu yılın başından itibaren çıkan yangın sayısı son altı yılın en yüksek seviyesine ulaşmış bulunuyor. Sadece ocak ayından bu yana 72 bin 800 yangın çıktığı ileri sürülüyor. Yine bu yılın temmuz ayında ormansızlaştırılan alanlar bir önceki yılın aynı ayına göre %278 artmış durumda. Sadece 2018'de Brezilya'da 1 milyon 347 bin hektar ormanın kaybedildiği belirtiliyor.

Toplamda 5,5 milyon kilometre karede daha fazla alana sahip Amazon Ormanları'nın yüzde 60'ı Brezilya sınırları içinde yer alıyor. Geri kalan yüzde 40'ı ise Peru, Kolombiya, Venezuela, Ekvator, Bolivya, Guyana ve Surinam'a yayılmış durumda. Dünyanın en büyük ekosistemi kabul edilen Amazon Ormanları, aynı zamanda dünyadaki oksijeninin yüzde 20'sini üretiyor.

Güney Amerika'da her bir dakikada bir futbol sahası büyüklüğünde ormanlık alanın kaybolmasına yol açan yangınlar, sadece bu kıtayı değil, tüm gezegeni etkileyecek niteliktedir ve bir dizi açıdan dünyayı tehdit etmektedir. Dünya Vahşi Yaşam Fonu'nun (WWF) verilerine göre Amazonlar, 40 bini aşkın bitki türü barındırıyor. İki bin üzerinde kuş türüne, binlerce memeli hayvana, yüz bin çeşit omurgasız canlıya ve iki bin farklı balık türüne ev sahipliği yapıyor. Yanı sıra ormanların derinliklerinde bugüne kadar keşfedilmemiş çok sayıda canlı türünün yaşadığı sanılıyor. Ayrıca Amazon Ormanları içinde yaklaşık bir milyon nüfusu olan ve kendilerine özgü kültür ve dilleri bulunan 400 yerli kabile yaşıyor. Dünya Bankası'na göre de Amazon Ormanları, dünyanın yağmur ormanlarının yüzde 40'ına, karasal biyoçeşitliliğin ise yüzde 25'ine ev sahipliği yapıyor. Dünyanın iklim dengeleyicisi de olan Amazonlar, aynı zamanda gezegenin 7 milyon kilometrekarelik bir alana yayılan en büyük nehir havzası konumundadır ve dünyadaki tatlı suyun yüzde 17 ila 21'ini içeriyor. İşte tüm bunlar yangınlarla birlikte büyük tehdit altındadır.

Sadece Amazon Ormanları değil, dünyanın her tarafında ormanlar alevler

inde. DW'nin verdiği bilgiye göre Afrika kıtasının güneyinde, Kongo'da 110 bin, Angola'da 135 bin yangın tespit edildi. Diğer Afrika ülkeleri olan Zambiya'da 73 bin, Mozambik'te 40 bin ve Tanzanya'da 24 bin yangın aynı süre zarfında uydular tarafından kayıt altına alındı. Asya kıtasında ise toplam 18 bin 500 yangınla en fazla orman yangınına maruz kalan ülkeler Moğolistan ve Endonezya. Avustralya'daki yangın sayısı da 22 bin 500'ü geçmiş durumda.

Arktik bölgede de çok uzun zamandır görülmeyen büyüklükte yangın felaketleri büyük bir yıkıma sebep oluyor. Rusya'nın Sibirya bölgesindeki Taygalardaki (ormanlık alanlar) yangın da ürkütücü boyutlarda. Bu bölgedeki yangının 130 bin kilometrekarelik bir alana yayıldığı söyleniyor. Bu da Yunanistan büyüklüğünde bir ormanlık alanın yok olduğu anlamına geliyor.

Her yıl 15 milyar ağaç yok oluyor. 1990-2015 yılları arasındaki orman kaybının 129 milyon hektar olduğu söyleniyor. Daha da vahim olan ise bilim insanlarının iklim değişikliği neticesinde orman yangınlarının önümüzdeki yıllarda büyük oranda artacağını belirtiyor olmalarıdır.

KAPİTALİZM AKIL DIŞILIKTIR

Ekolojik bozulma, biyolojik çeşitliliğin azalması, doğal kaynakların hoyratça yağmalanıp tüketilmesi, atmosferin ısınması, iklim değişikliği, orman yangınları, akarsuların, göllerin, deniz ve okyanusların kimyasal atıklarla zehirlenmesi ve çöplerle kirlenmesi, gezegenimizi bir felakete doğru sürüklüyor.

Bu olgusal gerçeklerin bugünkü tehlikeli boyutlara ulaşmasının nedenleri eskilere dayansa da sanayi devrimiyle birlikte hızlandığı, yaklaşık son 40-50 yıl içinde ise gezegeni tehdit edici boyutlara ulaştığı genel kabul görüyor. Kapitalizm, doğayı sınırsızca ve vahşice sömürüp yağmalayarak, gezegendeki canlı türünü ve yaşamı büyük bir tehditle yüz yüze bırakmış durumda. Dolayısıyla gezegenimizi

ze onulmaz zararlar veren kapitalist sömürü düzeni kadar başka bir toplumsal düzen olmadı.

Eğer şimdiden radikal önlemler alınmazsa çok erken bir tarihte bazı bölgelerinin yaşanamaz hale geleceği söyleniyor. Bilim insanları, 3 yıl içinde sera etkisi yaratan gaz emisyonunun durdurulmaması halinde gezegende felaketli sonuçlara yol açacak olan başka tür bir iklime, "yeni bir tip iklim"e geçilebileceğini iddia ediyorlar. Bunun sorumluluğunu taşıyan

dünyanın egemenleri sözüm ona buna çözümler arıyorlar. Bunun ifadesi olarak Paris İklim Zirvesi, Kyoto Protokolü, Kopenhag Zirvesi gibi etkinlikler düzenliyorlar. Fakat ne hikmetse, her zirvenin ve anlaşmanın ardından atmosfere karışan sera gazı miktarı artmaya devam ediyor. Çünkü Paris Anlaşması gibi sözleşmeler ve yapılan zirveler sadece toplumsal duyarlılığı ve tepkiyi yatıştırma işlevi görüyor.

Tüm göstermelik adımlara rağmen sıcaklık seviyesinin, sera gazı emisyonunun, kuraklık ve okyanuslardaki yükselmenin önemli artışlar gösterdiği ve biyolojik çeşitliliğin yok olduğu artık herkesin bildiği sıradan gerçeklerdir. Küresel ısınmayla birlikte yaşanan kuraklık ve çölleşme de ürkütücü boyutlara ulaşmıştır. 3,6 milyar hektarlık alan çölleşmiş, 100'ü aşkın ülke ve 1,5 milyar insan çölleşmeden doğrudan etkilenir duruma düşmüştür. Sıcaklığın bu hızla artmaya devam etmesi durumunda gezegenimizin bir bölümünün önümüzdeki on yıllarda yaşanamaz hale geleceğini, buzulların bu hızla erimeye devam etmesi durumunda ise okyanusların 7 metre yükseleceğini yine bilim insanları bize söylüyor. Bütün bunların yanında akıl dışılığın bir başka örneği ise, 7 ayda dünyanın bir yılda ürettiği doğal kaynağın tüketilmiş/kullanılmış olmasıdır.

KAPİTALİZM BARBARLIKTIR

Kapitalizm sadece akıl dışılık değil, aynı zamanda barbarlıktır. Her şeyi me-

talaştırmakta ve öldürmektedir. Sınırsız sömürme, sınırsız yağmalama, sınırsız büyüme ve sınırsız kâr etme kapitalizmin doğasında var ve bu, kaçınılmaz olarak doğanın ve insanın yıkımına yol açmaktadır. Kapitalizmin artık sürdürülemez duruma geldiği ve dünyayı yaşanmaz bir hale getirdiği sistemin sözcüleri tarafından da dile getiriliyor. Örneğin Fransız burjuvazisinin hizmetlisi Macron, kapitalizmin karanlık geleceğini, "İçinde olduğumuz ve deneyimlediğimiz kriz savaşta gidebilir ve demokrasilerimizin çökmesine neden olabilir. ... Kapitalizm bir çılgınlığa vardı. ... Şu anki yapıda zenginlik birkaç kişi tarafından paylaşılıyor ve bu dünyadaki aşırılıkları besliyor. Sadece birkaç kişinin işine yarayan kapitalizm artık işlemiyor" gibi sözlerle özetlemektedir.

Kapitalizm insan ihtiyaçlarıyla ve bu ihtiyaçların karşılanmasıyla ilgilenmez. Kapitalist sistemde üretimin temel amacı kâr etmek amacıyla piyasaya mal üretmektir. Dolayısıyla kapitalist üretim tarzı doğanın korunmasını ve insanın ihtiyaçlarını gözetmez. O, "kâr ve daha çok kâr"la ilgilidir. Aşırı kâr için de ormanlar içindeki canlılarla birlikte yakılır, akarsular, göller ve denizler kimyasal atıklarla kirlenir, soluduğumuz hava da zehirlenir.

Nitekim çevre-hava kirliliği sonucu dünyada yılda milyonlarca insanın yaşamını yitirdiği iddia ediliyor. Bilimsel araştırmalar, hava kirliliğinin her yıl dünyada sigaradan daha fazla ölüme yol açtığını ortaya koyuyor. Avrupa Kalp Araştırmaları Dergisi'nde (European Heart Journal) çıkan bilimsel araştırmaya göre, 2015 yılında hava kirliliği yüzünden 8,8 milyon kişinin hayatını kaybettiği ileri sürülüyor. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre kalp hastalıklarına bağlı ölümlerin yüzde 24'ü, akciğer kanserine bağlı ölümlerin yüzde 36'sı, Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH)'a bağlı ölümlerin yüzde 35'i doğrudan çevre kirliliğinden kaynaklanıyor.

Özetle gezegenin hoyratça ve sınırsızca yağmalanmasından devasa kârlar sağlayan çok uluslu büyük kapitalist tekeller tarafından dünyamız adım adım yok olmaya sürükleniyor. Emperyalist-kapitalizm toplumsal bir devrimle alaşağı edilemezse, insanlık "barbarlık içinde çöküş" akıbetinden kurtulamayacaktır.

Kapitalist üretim tarzı doğanın korunmasını ve insanın ihtiyaçlarını gözetmez. O, "kâr ve daha çok kâr"la ilgilidir. Aşırı kâr için de ormanlar içindeki canlılarla birlikte yakılır, akarsular, göller ve denizler kimyasal atıklarla kirlenir, soluduğumuz hava da zehirlenir.

İsviçre’de kadına yönelik şiddet ve cinayetler

İsviçre dünyanın ünlü birçok uluslararası örgüt ve kurumuna ev sahipliği yapmasıyla biliniyor. Bu da İsviçre’de demokrasinin işlediği, güvenli bir ülke olduğu görüntüsü vermesinden kaynaklıdır. Fakat toplumun yarısı olan kadınların durumu, fiiliyatta öyle bir güvenlik söz edilemeyeceğini, veriler ışığında tablonun hiç de görüldüğü gibi olmadığını kanıtıyor.

Kadınlar için demokratik bir ülke denince, toplumun yarısını oluşturan kadınların hayatın tüm alanlarında haklarını elde ettikleri, eşit ve özgür bir yaşam sürdürebildikleri bir düzen akla geliyor. Oysa “demokrasi” denince asla unutulmaması gereken soru, onun hangi sınıfın damgasını taşıyor olduğudur. Ortadoğu’da kadına yönelik işlenen suçlar kadar yüksek olmasa da burjuva demokrasileriyle övünen Avrupa ülkelerinde de kadın ötekileştiriliyor; ayrımcılığa ve her zaman çifte sömürüye maruz kalıyor.

Genel olarak kadına yönelik şiddet birçok biçimi kapsıyor: İşyerinde ve sokakta cinsel taciz, cinsiyetçi reklamcılık, kültür tecavüzü, hakaret ve cinsiyetçi şakalar, kadın düşmanlığı, fiziksel saldırı, medeni cinsiyet şiddeti, tecavüz, genel pornografi, cinsel istismar, kadın ticareti, cinsel kölelik, LGBTİ’lere karşı şiddet, kadın sünneti, ekonomik şiddet vb...

Özellikle Avrupa ve İsviçre’de sadece çiftler arası şiddet ve cinayetler sınırlarında bir inceleme dahi durumun vahametini çarpıcı şekilde göstermektedir.

Avrupa’da 15 yaşından itibaren kadınların üçte biri fiziki veya cinsel şiddetle karşı karşıya kalıyor. Yaklaşık yarısı çift

yaşamında psikolojik şiddet görüyor ve hepsi cinsel taciz yaşamış durumda.*

İsviçre’de ise iki haftada bir, bir kadın eşinden gördüğü şiddetten kaynaklı ölüyor. Her beş kadından biri eşi tarafından fiziki veya cinsel şiddete uğruyor. 2014 verilerine göre çift yaşamında şiddete maruz kalan kadın oranı %76 iken, şiddet uygulamakla suçlananların %80’ini erkekler oluşturuyor.** 2009-2018 yılları arasındaki kayıtlara göre, çiftler arasındaki şiddette ölen kişi sayısı 120 iken, bunun 109’unu (%91) kadınlar oluşturuyor. Geçen senenin verilerine göre, aile içi şiddetten kaynaklı ölen sayısı 27 ve bunların %88’i (24 kişi) kadındır.

St-Gall Üniversitesi’nin kriminoloji bölümündeki bir yrd. doçent kadın, gazetelerde çıkan yazılara bakarak, ‘80 ve

‘90’lı yıllara kıyasla genel cinayet sayısının düşüşte olduğunu saptadı. Bu oranın aile içi ölümlerde daha düşük olduğunu ifade etti. Aile içi şiddet mağdurlarına yardım konusunda uzman bir avukat ise belirli yaş gruplarında aile içi şiddetin, kadın ölümlerinde sigara, alkol vb.’ye göre daha büyük bir neden olduğunu açıkladı. Söz konusu avukat aynı açıklamasında, kadın cinayetlerinin ana nedeninin, bazıları tarafından kadınların özel mülkiyet olarak algılanması olduğunu, bu algının müzikte, filmlerde ve medyada yansıtıldığını aktarıyor. Son olarak da genelde eğitimde sürekli önlem kampanyaları gerçekleştirilmesi ve saygı duymanın okulda öğretilmesi gerektiğini, anne ve babanın bu eğitimde önemli sorumlulukları olduğunu belirtiyor.

Kapitalist toplumda sigara ve alkol gibi ürünlerin, dünya genelinde kadın ölümlerini kaygı verici boyutlarda arttırdığı biliniyor. Fakat bu düzenin kadına yönelik bakışı, politikaları ve uygulamaları kadın ölümlerinde çok daha ciddi bir nedendir. Özgürlüğün ve barışın sözde mevcut olduğu ülkelerdeki veriler, burjuva demokrasisinin kadına yönelik şiddete bir çözüm sunmadığını, çözücü olmadığını çarpıcı bir şekilde göstermektedir.

Ataerkil toplum düzeni bin yıllardır sürmektedir. Bunun son evresi olan kapitalist düzen ancak toplumsal bir devrimle son bulabilir. İnsanca yaşanabilecek eşit ve özgür bir hayat ise burjuva düzenin yıkılmasıyla kurulacak olan sosyalist toplumda mümkündür.

En yakıcı toplumsal sorunlardan biri olarak, kadına yönelik eşitsizliklere karşı mücadele şimdiden verilmek durumundadır. Çünkü değişimin gerçekleşmesi bu mücadele sayesinde başarılabilir. Nihayet sosyalist devrim sayesinde, “*Toplumsal yaşamın tüm alanlarında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması için kararlı ve sistematik bir mücadele yürütülür. Eski toplumdan miras fiili eşitsizliklerin giderilmesi için her alanda kadın lehine ayrımcılık gözetilir.*” (TKİP Programı)

G. DEVRAN

* Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı 2014 Anketi.

** Federal İstatistik Ofisi, Aile İçi Şiddette Ağustos 2015 rakamları.

Niğde, Ankara ve Konya’da kadın cinayetleri

Dinci-gerici iktidarın kadın düşmanı politikalarıyla önü açılan kadın cinayetlerinin arkası kesilmiyor. Son olarak üç ilde daha kadın cinayetleri yaşandı.

Niğde’de 2 Eylül akşamı saat 18.00 sularında kadın cinayeti yaşandı. Sibel Çetinel, boşanma aşamasında olduğu eşi Murat Çetinel tarafından öldürüldü. İkili arasında tartışma çıktığı ve Murat Çetinel’in eşini tabancayla vurduğu belirtildi. Cinayetin ardından katil kaçarken, çevredekilerin haber verdiği sağlık

ekipleri Sibel Çetinel’in hayatını kaybettiğini belirledi.

Ankara Mamak’ta Sibel Köksal adlı kadın eşinin saldırısına uğradı. Çiğ köfte dükkanı işleten İbrahim Köksal 2 Eylül günü öğle saatlerinde Mamak’taki evine geldi. 17 yıldır evli ve dört çocukları bulunan çift arasında evde tartışma çıktığı öne sürülürken, İbrahim Köksal’ın bu bahaneyle Sibel Köksal’a saldırdığı ve eşini boğup bıçakladığı öğrenildi. Köksal’ın gözaltına alındığı kaydedildi.

Konya’da 2 Eylül sabahı kadın cinayeti yaşandı. Afyon’daki hapisanede hükümlü olarak tutulan Ali Mingır, hapisaneden kaçarak Konya Meram’daki evine gitti.

Mutfak penceresinden evin içine molotfokokteyli atan Mingır, dışarı çıkan Birsen Mingır’a pompalı tüfikle ateş etti. Birsen Mingır, sırtından vurulması nedeniyle kaldırıldığı Konya Numune Hastanesi’nde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

Ağustos ayı kadın cinayetleri: En az 49 kadın katledildi

Kadın haklarına düşman AKP iktidarı yeni hak gaspları hazırlığını sürdürürken, kadın cinayetlerinin de arkası kesilmiyor. Kadın haklarının korunmasıyla ilgili yasaları etkin bir şekilde uygulamayan dinci-gerici iktidar, boşanmalara arabuluculuk, nafaka hakkının budanması gibi düzenleme hazırlıkları yaparken, geride bıraktığımız ayda en az 49 kadın katledildi.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun Ağustos ayı raporuna göre, 49 kadın cinayetinin yaşandığı Ağustos ayıyla birlikte bu yılın ilk 8 ayında 294 kadın katledildi.

Kadın cinayetlerindeki artış, geçtiğimiz yıllardaki sayılarla şöyle ortaya serildi:

"2010 yılında 180, 6284 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği ve İstanbul Sözleşmesi'nin imzaya açıldığı 2011 yılında 121, 2012 yılında 210, 2013 yılında 237, 2014 yılında 294, 2015 yılında 303, 2016 yılında 328, 2017 yılında 409, 2018 yılında 440, ve 2019 yılının ilk 8 ayında toplam 294 kadın öldürüldü."

Katledilen 49 kadından 29'unun neden öldürüldüğü tespit edilemedi. Bununla birlikte kadın cinayetlerinin bahanelerinde en çok öne çıkan, kadınların boşanma, ayrılık gibi kendi yaşamlarıyla ilgili aldıkları kararlar oldu. 10 kadın bu bahanelerle katledildi. Kalan 7 cinayet "şüpheli" olarak kayıtlara geçerken, 3 cinayetin bahanesi ise "ekonomik durum" oldu.

Kadınlar büyük çoğunlukları eş, akraba ve tanıdıkları tarafından katledildi. 14 kadın eşi tarafından öldürülürken,

8'i tanıdık/akraba, 7'si birlikte olduğu erkek, 3'ü eskiden birlikte olduğu ve ayrıldığı erkek, 2'si babası, 2'si eskiden evli olduğu ve boşandığı erkek, 2'si kardeşi, 2'si oğlu ve 1'i de üvey oğlu tarafından katledildi.

Kadın cinayetlerinin en fazla yaşandığı iller 5'er cinayetle İstanbul ve Ankara olurken, Isparta'da 4, Samsun'da 3 kadın katledildi. 26 kadın evinde, 2'si yolda, 2'si hastanede, 1'i işyerinde, 1'i kafede, 1'i eğlence mekanında, 1'i parkta, 1'i arabada ve 6'sı sokak ortasında öldürüldü. Kadınlardan 1'inin baraj gölünde ve 1'inin de arazide cansız bedenleri bulundu. 6 kadının nerede öldürüldüğü tespit edilememiştir.

"ÖLMEK İSTEMİYORUZ"

6284 sayılı kanunun ve İstanbul Sözleşmesi'nin etkin bir şekilde uygulanması gerektiği, "ıdam"ın çözüm olmadığı vurgulanan raporda, Emine Bulut'un

katledilişinin ardından kadınların tepkilerini eylemlerle ortaya koyduğu üzerinde duruldu. Kadınların ülkenin dört bir yanından "Ölmek istemiyoruz" diyerek meydanları doldurduğu ifade edildi.

Ağustos ayı raporunda, kadınlarla ilgili dünyadaki gelişmelere de yer verildi. Kadın cinayetlerine, iktidarların kadın düşmanı politikalarına karşı Meksika ve Brezilya'da gerçekleşen eylemlere dikkat çekildi. İran'da zorunlu başörtüsü uygulamasını protesto eden 24 yaşındaki Saba'nın 20 yıl hapis cezasına mahkum edildiği belirtildi.

ÇOCUK İSTİSMARLARI DEVAM EDİYOR

Ağustos ayında gündem olan çocuğa yönelik istismar, taciz ve şiddet örneklerinin de yer aldığı raporda, "Çocuk istismarları devam ediyor" denildi. Ek olarak, kadın ve çocuklara yönelik şiddet, taciz, istismarla ilgili devam eden davalar da hatırlatıldı.

İkinci Ensar vakası! "Bir kereden bir şey olmaz" diyenlere duyurulur...

2014-2015 yılları arasında Ümraniye'de Fıkıh-Der'e ait yatılı Kuran kursunda 6 erkek çocuğuna cinsel istismar gerçekleştiği, çocukların şikayeti üzerine gün yüzüne çıktı ve istismara maruz kalan çocuk sayısının 20 olduğu belirtildi. Şikayet üzerine soruşturma başlatıldı. Dava hâlâ devam ediyor. Bu olaydan iki ayrıntı yansıdı medyaya. Cinsel istismara uğrayan erkek çocukların bu durumu aileleriyle paylaşmalarına rağmen ailelerinin çocuklarına inanmaması. Dinsel gericiliğin ailelerin beyinlerini ele geçirip kör ettiği ve şüphe bile edemediğini gösteriyor. İkinci ise çok daha vahim. Cinsel istismar suçunu işleyenlerden biri üç yıldır ücretli öğretmenlik yapan Tarık Bektaş'ın, dava devam ettiği halde Sancaktepe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından üç yıldır aynı okula ücretli din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni olarak görevlendirmesidir.

Parasız, laik, bilimsel, demokratik, anadilinde eğitimi savunduğu için binlerce öğretmeni ihraç eden, bu da yetmezmiş gibi ihraç edilenlere kapılarını açan özel eğitim kurumlarına "Kapınıza kilit vururum" tehdidinde bulunan, "güvenlik" soruşturmaları ile on binlerce öğretmen adayının atamasını yapmayan bir "milli eğitim" anlayışı varken; çocuk istismarı ile yargılananlar, hem de öğretmen olarak torpille görevlendirilebiliyor.

Yaşanan münferit ve bir kereye mahsus bir olay değildir. Sancaktepe Milli Eğitim Müdürlüğü, "Türk Milli Eğitimi"nin küçük bir karikatürüdür. Bu, Milli Eğitim Bakanlığı'nın personel ihtiyacını karşılama anlayışıdır. Dinsel gericiliğin, sömürünün egemen olduğu hiçbir yerde taciz, tecavüz, istismar bir kere olmaz, çünkü kadın, çocuk, doğa, hayvan ve diğer her şeye egemen olmak, onları sömürmek ve kendi çıkarlarına kullanmak isterler.

Biz işçi-emekçi kadınlar ataerkil anlayışa, dinsel gericiliğe, milliyetçiliğe, her türlü istismara karşı mücadeleye devam edeceğiz. Çocuklarımızdan o pis ellerinizi çekin!

İŞÇİ-EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

3 Eylül 2019

Kadın katiline mahkemededen "iyi hal" ve "tahrik" indirimi

Düzen yargısı bir kez daha kadın katillerine arka çıktı. Yine kadın cinayetlerini teşvik eden bir karara imza attı.

Kadın cinayeti, Seyhan ilçesinin Akkapı Mahallesi'nde 11 Eylül 2014 günü meydana geldi. 14 yaşında evlenen, 15 yaşında Mısra isimli bir kız çocuğu sahibi olan Burcu Çiftçi (19) eşi Mehmet Çiftçi (27) ile kıskançlık yüzünden sürekli tartışmaya başladı. Bu nedenle Çiftçi sık sık baba evine gitmeye başladı. Son olarak 4 aylık hamile olduğunu öğrenen kadın öldürülmeden 2 gün önce baba evinden

yeniden eşinin yanına gitti. Ancak çift kıskançlık yüzünden yine tartıştı. Mehmet Çiftçi, kızını ve eşini yanına alarak Akkapı Mahallesi'nde bir mısır tarlasına giderek burada eşini sandalyeye oturtup göğsünden 3 el ateşle vurdu.

Kadın katili daha sonra otomobile olay yerinden kaçıp kızını Mustafa M. isimli bir kişiye verdi. Bir süre sonra genç kadının ailesi kızına ulaşmaya çalıştı. Ancak ulaşamayınca polisi arayarak "Kızımıza ulaşamıyoruz, damadımız tarafından öldürüleceğinden şüpheleniyoruz" diye

ihbarda bulundu. Bunun üzerine harekete geçen polis, gece yarısı genç kadını mısır tarlasında öldürülmüş halde buldu. Cinayet dedektifleri bir süre sonra katil Mehmet Çiftçi'yi yakaladı. Çiftçi çıkarıldıği mahkeme tarafından tutuklandı.

Tutuklanan Çiftçi, eşini kendisini aldattığı için öldürdüğünü ileri sürdü. Mahkeme, 12 Mayıs 2015'te sanığı oy çokluğu ile 'hamile eşini öldürmek' suçundan önce ağırlaştırılmış müebbet hapse mahkum etti. Katilin cezası "haksız tahrik ve iyi hal"den dolayı 18 yıl 4 aya düşürüldü.

Yoksulluğun çözümü: Mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirmek!

Dünyada artan ekonomik kriz ve emperyalist savaşlar, işçi sınıfını açlığa ve psikolojik bunalımlara mahkum ediyor. Küçük bir azınlık lüks içinde yaşarken, milyarlarca insan sefaletle mahkum ediliyor. Bunun sorumlusu açık bir biçimde kapitalizmdir.

Sosyal medya üzerinden Gambiya'dan emekçi bir sınıf kardeşimiz bize mesaj attı. Mesajında şöyle diyordu: "Burada çok zor şartlar altında yaşıyoruz, abim yoksulluktan dolayı her gün ağlıyor. Bize biraz pirinç gönderebilir misiniz?" Bu yoksulluğu yalnızca bize ulaşan arkadaş değil, milyarlarca insan yaşıyor.

Yoksulluk dünyanın her yerinde kol geziyor. Dünyadaki en zengin 42 kişinin serveti, dünya nüfusunun yarısınıninkine eşit. Yani 42 kişinin sermayesini, milyarlarca insan bir araya gelse yine yakalayamıyor. Kapitalizm her gün insanları açlıktan öldürüyor ve asalak burjuvalar ve onların yardakçısı liberaller bunun doğal olduğunu, serbest piyasanın böyle işlediğini söylüyorlar. Ama lafa gelince "katil" olan sosyalistler oluyor!

Yoksulluk, ilkel toplum haricinde bütün dünya tarihi boyunca hep sorun olmuştur. Bunlara, düzen içi çözüm önerileri getirilmeye çalışıldı ama asla başarı olamadı. Çünkü sınıflı toplumlarda ezen-ezilen ilişkisi vardır. Bertolt Brecht "Tahterevallii" şiirinde bu ilişkiyi çok güzel açıklıyor:

İyice görüyorum artık düzeni.

*Orada, bir avuç insan oturuyor yukarıda,
Aşağıda da birçok kişi.*

Ve bağıyor yukardakiler aşağıya:

*"Çıkın buraya gelin ki,
Hepimiz olalım yukarıda."
Ama iyice gözlediğinde görüyorsun,
Neyin saklı olduğunu
yukardakilerle, aşağıdakiler arasında.
Bir yol gibi gözüküyor ilk bakışta.
Yol değil ama.*

Bir tahta bu.

*Ve şimdi görüyorsun açıkça;
Bu bir tahterevallii tahtası.
Bütün düzen bir tahterevallii aslında.
İki ucu birbirine bağımlı.
yukardakiler durabiliyorlar orada,
Sırf ötekiler durduğundan aşağıda.*

Ve ancak;

*Aşağıdakiler, aşağıda oturduğu sürece
Kalabilirler orada.*

*Yukarıda olamazlar çünkü
Ötekiler yerlerini bırakıp çöksalar yukarı.
Bu yüzden isterler ki;
Aşağıdakiler sonsuza dek
Hep orada kalsınlar.*

Çıkmasınlar yukarı.

*Bir de, aşağıda daha çok insan olmalı
yukardakilerden.*

Yoksa durmaz tahterevallii.

Tahterevallii.

Evet, bütün düzen bir tahterevallii.

Ezilenler daha fazladır ama tahterevallii tahtasının altında oldukları için ezenler hep üstte kalacaktır. Ama onları orada tutan alttakiler, yani ezilenlerdir. Düşünün, milyarlarca insan sadece bir avuç insanı yukarı kaldırıyor. Burjuvazi, tahterevallii tahtasının en altındaki insanlara muhtaçtır ama medyasından, iktidarından ve eğitimden bize aşılama çabı yaptığı şey onların bize ekmek verdiğidir. Bu açıkça bir alçaklıktır. Devletler, eğitim, medya -bunların hepsi burjuvaziye bağlıdır ve bizi bunlara mahkum etmek ister burjuvazi. Bunlara mahkum kalınarak, bunlar içinde çözüm üretmeye çalışılarak yoksulluk sona erdirilemez.

YOKSULLUK NASIL BİTER?

Bu konu hakkında çok şey söyleniyor. Kimisi "Herkes zekat verse yoksul kalmaz" diyor. Kimisi "Maaşlara zam gelse yoksulluk azalır" diyor. Bunlar asla yoksulluğu bitiremeyecek şeylerdir. Victor Hugo'nun bu konu hakkında çok sevdiğim bir sözü vardır: "Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk."

Evet, yoksulluğu ortadan kaldırmak mümkün. Mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirerek bunu yapabiliriz. Sermayesi dünyanın yarısına eşit olanları yok ederek bunu yapabiliriz. Bizden çalınanları geri alarak bunu yapabiliriz!

Peki, nasıl yapacağız? Bunu yapabilecek tek sınıf işçi sınıfıdır. Çünkü tahterevallii tahtasının en üstünde olanları ayakta tutan sınıftır işçi sınıfı. İşçi sınıfı toplumsal konumu gereği devrimci bir sınıftır, üretimden gelen gücü vardır. Bütün devletlerin en büyük korkusu işçi sınıfının birleşmesidir, grev yapmasıdır, sendikalı olmasıdır. Bu korkunun elbette bir sebebi var. İşçi sınıfının bilimini iyi kavramalıyız. Ne yapmamız gerektiğini ne yapmamamız gerektiğini iyi bilmek ve hatalardan ders çıkarmak zorundayız. İşçi sınıfı ile yakın ilişkiler kurarak fabrikalarda birliklerimizi oluşturmamız gerek. Önümüzde şanlı Ekim Devrimi deneyimi duruyor. Ekim Devrimi'nin derslerinden öğrenerek, Marx ve Lenin'in öğretilerini uygulayarak bunu başarabiliriz. Yoksulluk ancak sosyalizm ile bitebilir. Eğer yoksulluktan şikayetçiyssek, herkes elini taşın altına koymalı ve mücadeleye hazırlanmalıdır!

ÇORLU'DAN BİR DLB'Lİ

Eğitimde eşitsizlik derinleşiyor

Yaşamın her alanında yaşanan eşitsizlik, AKP iktidarının sermayeye hizmet ederek özelleştirdiği eğitimde de kendisini gösteriyor. Eğitim harcamalarında en zengin yüzde 20 ile en yoksul yüzde 20 arasındaki uçurum büyüyor.

Ailelerin eğitim harcamalarının 2017 yılına kıyasla yüzde 19,86 arttığı 2018 yılında en zengin yüzde 20'lik kesim en yoksul yüzde 20'ye kıyasla 32 kat fazla para harcadı.

2018 yılında en yoksul yüzde 20'lik kesim eğitime 579 milyon TL, en zengin yüzde 20'lik kesimdeki aileler ise 18 milyar 445 milyon TL ayırdı. Yoksul ailelerin eğitim harcamaları içindeki payı yüzde 2'de kaldı.

Eğitim-İş'in 124 kırtasiye ürününün fiyatları üzerinden yaptığı araştırma, eğitim harcamalarının velilere getirdiği yükü ortaya koydu.

Servis, öğle yemeği, kitap ve kırtasi-

ye gibi harcamaların dahil edildiği araştırmaya göre, okulöncesi eğitime başlayan bir öğrencinin başlangıç gideri bin 198 TL olarak belirlendi. İlkokul birinci sınıfa başlayan bir öğrencinin başlangıç giderinin bin 813 TL olduğunu tespit eden sendika, bu harcamanın 2017 yılına oranla 2018'de yüzde 13,81 arttığını açıkladı. Araştırmada, liseye başlayan bir öğrencinin eğitim masrafının 2 bin 144 TL olduğu belirtildi.

Sanatı ve yaşamıyla yiğit bir devrimci: Yılmaz Güney

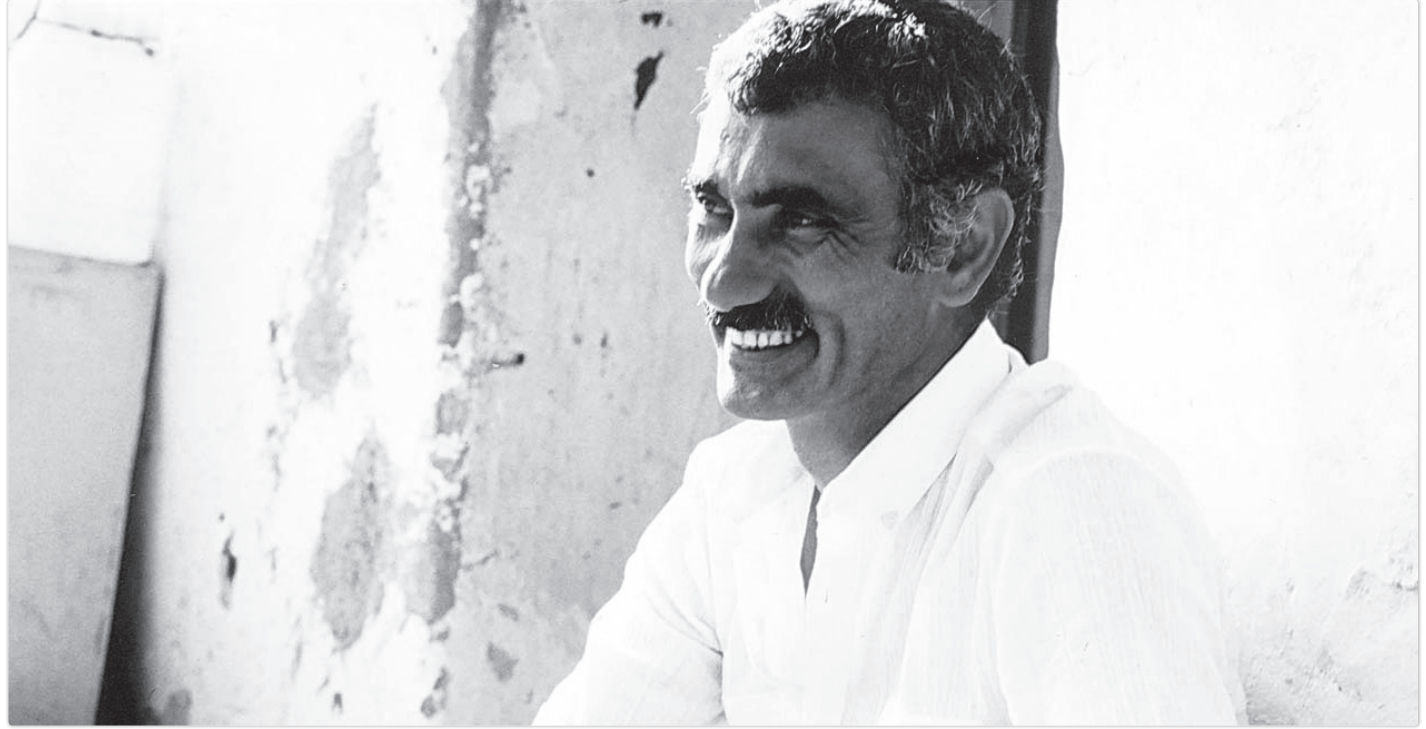
Devrimci sanatçı Yılmaz Güney'in ölümünün üzerinden 35 yıl geçti. Yılmaz Güney'in sanatını ve yaşamını devrimci-leştiren; devletin onca baskı, tutuklama, sürgün saldırılarına rağmen onun devrimci kimlikte ve mücadele anlayışında ısrar etmesini sağlayan; Yılmaz Pütün'ü Yılmaz Güney'e dönüştüren koşullar nelerdir sorusunun cevabı, Yılmaz Güney'in doğduğu topraklarda, ailesinin sınıfsal yapısında, yaşamındaki zorluklara karşı mücadelesinin yarattığı kimlikte yatar.

Yılmaz Pütün, Adana-Yenice köyünde, Siverekli bir Zaza baba ile Vartolu bir Kürt annenin çocuğu olarak, topraksız-yoksul köylü bir ailede dünyaya gelir. Çocuk yaştan itibaren yeri gelir ırgatlık yapar, yeri gelir çobanlık, yeri gelir simit satar. Çocuk yaşta toplumdaki adaletsizliği, eşitsizliği fark ederek içinde öfke biriktirir. Açık hava sinemaları ve beyaz perde Pütün'ün çocuk yaşta ilgisini çekmiştir. Ayrıca edebiyata da ilgi duymaktadır. Sinema afişleri taşır, sinema duyuruları yapar, film bobinleri taşır, makinist yardımcılığı yapar.

Lise yıllarında *Doruk* isimli bir sanat dergisi hazırlayan Pütün, böylece sanat yaşamına ilk adımlarını atmaya başlar. 1955'te yazdığı "*Üç Bilinmeyenli Eşitsizlik Sistemleri*" başlıklı öyküsünde komünizm propagandası yaptığı gerekçesi ile hakkında dava açılır ve 1,5 yıl hapislik sonrası 6 ay kalacağı Konya'ya sürgüne gönderilir. Komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle soruşturma, hapis ve sürgün saldırılarına maruz kalan Pütün, ne anlama geldiğini bilmediği "komünizm" in ne olduğunu öğrenmeye çalışır.

Devletin "sakıncalı" listelerine alınan ismi nedeniyle bundan sonra yazılarında "Güney" soyadını kullanır.

1957'de Atif Yılmaz ile tanışması sonucu sinema alanıyla daha ileriden ilgilenme imkanı bulur. İlk filmlerinde kabadayılığı öne çıkarırken, daha sonraları filmleri giderek politikleşir. Filmlerinin konularını yaşamından, hayatın gerçeklerinden beslemeye başlar. Yılmaz Güney'e göre, "*Devrimci sanat, halkın yaşamını, halkı ezen sınıf baskılarını, bu baskılara karşı halkın mücadelesini, yeni bir topluma duyduğu özlemleri, ezen sınıflara duyulan kini, nefreti temel almalı, onların devrimci mücadele ruhunu geliştirmeli, halk kahramanlığını, halk için*

Yılmaz Güney, "bereketli topraklar üzerinde" doğup gelişerek, ailesinden aldığı emekçi kimliğiyle, yaşadığımız sistemin değişmesi gerektiğini sözleriyle, eylemiyle, sanatıyla hep dile getirmiş, bu uğurda karşılaştığı her zorluğa karşı direnerek, mücadelesini son nefesine kadar sürdürmüştür.

fedakârlık ruhunu derinleştirmeli, olumlu ve olumsuz insan örneklerini karakterize ederek mücadeleyi bütün boyutlarıyla konu edinmelidir."

Düşünceleri sebebiyle Güney bundan sonra devletin hedefi olmaktan kurtulamamıştır. Yaşamı hapisanelerde, sürgünlerde geçer. Türkiye'de 25 hapisane gezer, en çok da polis defterlerine imza atar.

Türkiye'de toplumsal uyanışın yükseldiği dönemlerde yaşayan Yılmaz Güney, mücadeleye, devrimci harekete uzak kalmaz, mücadeleyi destekleyen bir tutum içerisinde olur. Marksizm'i araştırarak, bu dünya görüşünü sahiplenerek, Türkiye siyasi tarihini de bu görüş üzerinden değerlendirmeye çalışır. Sanat anlayışı da bu dünya görüşüne dayanır. Bu konuda şöyle demektedir:

"Toplumun objektif tanımlanması, sadece eleştirel gerçeklik yeterli değildir. Devrimci sanat, toplumun gelişen güçlerinin sanatıdır, bu güçlerin gelişmesini ve mücadelesini sergilerken, aynı zamanda yol gösterici olmalı... Devrimci sanat, devrim güçlerinin yarına duydukları inancı pekiştirirken, devrimin önündeki

zorlukları da objektif olarak belirtmelidir."

Özellikle 1970'li yıllar ve sonrasında Güney'in filmleri toplumsal gerçekliklere dayanan politik filmler olmuştur. Güney sineması, işçi ve emekçilere onların yaşamını çarpıcı bir şekilde anlatarak, toplumu kendi yaşam gerçeği ile yüz yüze getirmeye çalışmıştır. 1970 yılı yapımlı "Umut" filmi için, "*Köylümüz darda kaldığında elini havaya açar, havaya bakar, havaya konuşur. Ama ürünü topraktan, toprağı işleyerek, toprağın kahrını çekecek alır. Bitkilerin, ağaçların kökü topraktadır, havada değil. Din kitaplarında, kökü havada olan ağaç resimleri vardır. Oysa asıl dayanağımız kendi toprağımızdadır. Hava havadır. Umut dışta değil, içtedir. Umut kendi toprağımızda ve kendi halkımızdadır"* demektedir. Sınıfsal eşitsizlikleri, köylülüğün çözümlenirken kapitalist ilişkilerin geliştiğini, işçi sınıfının sahnede belirmeye başlayacağını *Umut* filminde göstermiştir.

Yılmaz Güney, 1971 yılında gözaltına alınır ve 3 ay Nevşehir'e sürgüne gönderilir. '72'de THKP-C üyelerine yardım ve yataklıktan yargılanıp 10 yıl ağır hapisle

sürgün cezasına çarptırılır. 1974'te afftan yararlanıp çıkar. Adana'da bir savcının öldürülmesi olayından 19 yıl hapse mahkum edilir. 5 yıl yattıktan sonra 1981 yılında izinli çıktığı Isparta Yarı Açık Hapishanesi'nden yurtdışına kaçar.

Fransa'da üç sene yaşar. Yılmaz Güney burada "Duvar" adlı filmini çeker. Bu filmde '80 darbesi ile birlikte Türkiye'deki hapisane gerçekliğine dikkatleri çekerek, yapılan zulümleri beyaz perdeye taşır. Türkiye'nin duvarlarının yıkılması için mücadeleye devam eder. Ancak Türkiye hapishanelerinden miras mide kanseri nedeniyle 9 Eylül 1984 tarihinde yaşamını yitirir. Mezarı Paris'te, Komün savaşıcularının bulunduğu Père Lachaise'de bulunmaktadır.

Yılmaz Güney, "bereketli topraklar üzerinde" doğup gelişerek, ailesinden aldığı emekçi kimliğiyle, yaşadığımız sistemin değişmesi gerektiğini sözleriyle, eylemiyle, sanatıyla hep dile getirmiş, bu uğurda karşılaştığı her zorluğa karşı direnerek, mücadelesini son nefesine kadar sürdürmüştür. Yılmaz Güney, işçi sınıfının devrimci sanatçısı olarak daima mücadeleimizde yaşamaya devam edecek.

İllerde 1 Eylül eylemleri

1 Eylül Dünya Barış Günü vesilesiyle çeşitli kentlerde düzenlenen eylemlerde emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı savaşlara karşı mücadeleyi yükseltme çağrısı yapıldı.

İSTANBUL'DA 'DÜNYA BARIŞ GÜNÜ' MİTINGİ

Ahmet Şimşek Koleji önünde buluşulduktan sonra kortejler oluşturularak Kartal Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirildi. DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin yanı sıra HDK, EMEP, TİP, Halkevleri, ESP, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu'nun (BDSP) da aralarında olduğu siyasi parti ve derneklerin katıldığı yürüyüşte en önde İstanbul Emek ve Demokrasi Güçleri'nin "Savaşa karşı barış, kayyuma karşı halk iradesi" pankartı taşındı.

Kortejlerde savaş ve saldırganlık politikalarına, kayyım saldırısına, kadına yönelik şiddete karşı dövizler ve pankartlar taşındı, sloganlar atıldı. "Gerici-faşist zorbalığa geçit yok!" şiarlı pankartının taşındığı BDSP kortejinde de bunlara ek olarak devrim ve sosyalizm şiarları yükseltildi.

BDSP kortejinin alana girişinde polis keyfi bir şekilde Kızıl Bayrak gazetelerini engellemeye çalıştı. Polis keyfi yasaklamaya "Tertip komitesi istemiyor" bahanesini öne sürse de bunun yalan olduğu kısa sürede ortaya çıktı. Bunun üzerine polis dayatması boşa düşürülerek alana giriş yapıldı.

Kortejler alana ulaştıktan sonra saygı duruşunda bulunuldu. Miting programı Tertip Komitesi adına yapılan konuşmayla devam etti. Atilla Özdoğan, savaşa karşı barış şiarını haykırmak için buluşulduğunu ifade ederek, halkların kuracağı barışın önemine işaret etti.

Devamında, kayyım atanarak görevden alınan Mardin Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Ahmet Türk'ün gönderdiği mesaj okundu. Mesajın okunmasının ardından müzik dinletisi için Gölge Kültür sahne aldı. Sonrasında, Şebnem Korur Fincancı ve Orhan Alkaya tarafından ortak açıklama okundu. Açıklamadan sonra MKM Müzik Grubu'nun seslendirdiği ezgilerle miting noktalandı.

İZMİR'DE 1 EYLÜL MİTINGİ

İzmir Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla Gündoğdu Meydanı'nda miting yapıldı. Katılımın az olduğu ve dağınıklığın dikkat çektiği miting "olsun bitsin havasında" geçti.

Miting 'Halkların Korosu'nun söylediği marşlar ve türkülerle başladı. Müzik dinletisinin ardından 10 Ekim'de katledilenler adına saygı duruşu yapıldı.

Saygı duruşunun ardından Tertip Komitesi adına açılış konuşması yapılarak eyleme katılanlar selamladı. İlk söz Kani Beko'ya verildi. Ardından HDP Muş Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit'e söz verildi. Konuşmaların ardından Emek ve De-

mokrazi Güçleri adına basın açıklaması okundu.

ANKARA'DA 1 EYLÜL "BARIŞ MİTINGİ"

1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla Ankara Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla "Ülkemizde, Bölgemizde Barış! Emperyalistler Yenilecek Halklar Kazanacak!" şiarı ile miting gerçekleştirildi.

Miting için AKM önünde toplandı. Buradan Tandoğan'daki miting alanına yürüyüş yapıldı. Miting alanına giriş sırasında yapılan polisin keyfi dayatmaları ise tepkiyle karşılandı.

Alana girildikten sonra devrim ve sosyalizm şehitleri adına saygı duruşunda bulunuldu. Ardından Tertip Komitesi adına DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Tayfun Görgün söz aldı. Görgün'ün konuşmasından ardından Ankara Müzik Kolektifi'nin müzik dinletisi ile miting sonlandı.

BURSA'DA 1 EYLÜL KONSERİ

1 Eylül akşamı Bursa Demokrasi Güçleri tarafından Nilüfer Üç Fidan Parkı'nda Praksis konseri gerçekleştirildi.

İlk olarak Bursa Demokrasi Güçleri adına Eğitim Sen Şube Başkanı Derya Aksakal bir konuşma yaptı. Konuşmanın ardından Praksis sahneye çıktı. Kitleyi selamlamasının ardından programa başladı. Hep birlikte söylenen şarkılar ve halayların ardından program sona erdi. Etkinlik, mücadele alanlarında buluşma çağrısıyla son buldu.

KAYSERİ'DE 1 EYLÜL EYLEMİ

Kayseri'de 1 Eylül Dünya Barış Günü için kent meydanında basın açıklaması gerçekleştirildi.

Basın açıklamasını Kayseri Emek ve Demokrasi Platformu adına Eğitim Sen Şube Sekreteri Rüstem Gümüş okudu. Savaşızsız sömürsüz bir dünya için mücadele edilmesi gerektiği belirtilen basın açıklaması sırasında emekçiler slogan attı.

Kayseri İşçi Birliği ve BDSP'nin de katıldığı eyleme Haziran Hareketi, CHP, EMEP de destek verdi.

DİYARBAKIR'DA BİNLER 1 EYLÜL MİTINGİNDE BULUŞTU

HDP'nin "Onurlu barış için demokratik çözüm" şiarıyla düzenlediği miting için İstasyon Meydanı'na pankartlar asıldı.

Kitleler İstasyon Meydanı'na Ofis'ten yürüyüşle gelirken, polis "Savaşa hayır" yazılı şapkaların alana girişine engel oldu.

Mücadelede yaşamını yitirenler için saygı duruşu düzenlenerek başlayan mitingde Tertip Komitesi tarafından açılış konuşması yapıldı. Konuşmalar ve müzik dinletileriyle devam eden mitingde, yerine kayyım atanan Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Selçuk Mızraklı ve HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli konuştu.

Kayseri İşçi Birliği olarak, ellerimizde taleplerimizi içeren dövizlerimizle, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Kayseri Meydanı'nda yapılan basın açıklamasına katıldık. Belki de ilk defa 1 Eylül Dünya Barış Günü etkinliğinde biz işçiler de yer almıştık. Coşkuluyduk. Eylemden sonra duygularımı paylaşmak istedim.

Polonya'yı işgalden iki ay öncesine kadar hiçbir ülkeye saldırmayacağını söyleyen Hitler şöyle diyordu: "İnsanları seviyorum, çiçekleri seviyorum, hatta Yahudileri de..." Bu sözlerin yalan olduğu çok geçmeden anlaşıldı. Alman orduları 1 Eylül 1939 yılında Polonya'ya saldırdı. Bununla da bitmedi. Hitler 6 milyon Yahudi'nin katledilmesinin emrini veren kişi oldu. Ve 6 yıllık savaşın sonunda Sovyet Kızıl Ordusu, Alman emperyalizmini durdurdu. Alman emperyalizminin yenilgisinin mimarı oldu.

Savaşın kaynağı kapitalizme karşı mücadeleye!

Savaşlar emperyalist-kapitalist dünyanın sisteminin beslediği kaynaklardan biridir. Kapitalizm savaştan beslenir. Kapitalizmin dünyaya yayıldığı bugünkü koşullarda bölgesel savaşlar süreklilik kazanmış durumda. Emperyalistler arası çelişkiler durmadan keskinleşiyor. Bölgesel vekalet savaşlarının ardında emperyalistler bulunuyor. Emperyalist işgalin, yağmanın, katliamların, dünyanın kan gölüne dönmesinin sorumlusu olan emperyalist-kapitalist sisteminin ağabalarının Dünya Barış Günü ile ilgili yaptıkları açıklamaların dünya halkları nezdinde zerrece kıymeti harbiyesi yoktur.

Bugün dünyada yaşanan katliam-

ların, on binlerce insanın haksız savaşlarda katledilmesinin sorumluları emperyalistlerdir. Emperyalistler arasında süren rekabet ve egemenlik mücadelesinin faturasını dünya halkları ödüyorlar. Emperyalist ABD'nin başrolde olduğu Irak işgali 20 Mart 2003'te Irak'ın başkenti Bağdat'ın bombalanmasıyla başlamıştı. On yıl süren savaşta bir milyon insan yaşamını yitirdi, 1,5 milyon kişi ise evlerini terk etmek zorunda kaldı.

Yine emperyalistlerin egemenlik yarışı kapsamında Suriye'de sekiz yıldır süren iç savaşta 511 bin insan katledildi. Beş milyon kişi kalıcı engellerle yaşamaya mahkum edildi. En az 6,1 milyon

Suriyeli ülke içinde evlerinden oldu, 5,6 milyon kişi de ülke dışına kaçtı.

"Savaşa hayır" demek çözümü bulanıklaştırıyor. Biz ezilenlerin ezenlere karşı başlattığı savaşlara "Hayır" mı diyeceğiz? Elbet demeyeceğiz. Biz işçi ve emekçiler, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin efendilerinin eseri olan haksız savaşlara "Hayır" demeliyiz. Dünya halkları iki dünya savaşı ve onlarca bölgesel savaşta yaşadılar. On milyonlarca canla bedel ödendi. Milyonlarca insan haksız savaşlarda yaşamını yitiren, dünya halkları savaşın ağır faturasını ödemek zorunda kaldılar.

Savaşın kaynağı kapitalizmdir. Biz işçilerin yapması gereken, savaşların bitmesi için emperyalist kapitalist dünya düzenine karşı mücadeleyi yükseltmektir.

KAYSERİ İŞÇİ BİRLİĞİ ÇALIŞANI BİR İŞÇİ

“Toplumun objektif tanımlanması, sadece eleştirel gerçeklik yeterli değildir. Devrimci sanat, toplumun gelişen güçlerinin sanatıdır, bu güçlerin gelişmesini ve mücadelesini sergilerken, aynı zamanda yol gösterici olmalı... Devrimci sanat, devrim güçlerinin yarına duydukları inancı pekiştirirken, devrimin önündeki zorlukları da objektif olarak belirtmelidir.”

**İşçi sınıfı ve emekçilerin
devrimci sanatçısı
Yılmaz Güney'i
ölümünün 35. yılında
saygıyla anıyoruz!**